

Viestintävirasto
Kommunikationsverket
Finnish Communications
Regulatory Authority

VIESTINTÄVIRASTON TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2008

Sisällys

1 VIESTINTÄVIRASTON TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1 Johdon katsaus	4
1.2 Vaikuttavuus	5
1.2.1 Toiminnan vaikuttavuus	5
<i>Viestintäpalvelujen laatu ja edullisuus</i>	<i>5</i>
<i>Viestintämarkkinoiden toimivuus</i>	<i>6</i>
<i>Viestintäverkkojen luotettavan toiminnan edistäminen.....</i>	<i>7</i>
<i>Radiotaajuuksien riittävyys ja häiriöttömyys.....</i>	<i>8</i>
<i>Viestintäverkkojen numerot ja tunnukset.....</i>	<i>9</i>
<i>Tietoturvallisuuden edistäminen</i>	<i>10</i>
<i>Yleisradion julkisen palvelun rahoituksen turvaaminen.....</i>	<i>10</i>
<i>Kansainvälinen yhteistyö</i>	<i>10</i>
<i>Maailmanlaajuinen kansainvälinen yhteistyö.....</i>	<i>10</i>
<i>Eurooppalainen yhteistyö.....</i>	<i>11</i>
<i>Sidosryhmäyhteistyö</i>	<i>11</i>
1.3 toiminnallinen tehokkuus	12
1.3.1 Toiminnan taloudellisuus	12
1.3.2 Toiminnan tuottavuus.....	13
<i>Viestintäviraston suoritteet</i>	<i>14</i>
1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	15
<i>Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat</i>	<i>16</i>
<i>Erytyislakien perusteella määrättävät maksut.....</i>	<i>17</i>
1.4 Tuotokset ja laadunhallinta	18
1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.....	18
<i>Tietoturvallinen yhteiskunta ja sähköisten viestintäverkkojen häiriötön toiminta</i>	<i>18</i>
<i>Viestintämarkkinoiden toimivuus ja käyttäjien aseman turvaaminen</i>	<i>19</i>
<i>Monipuolinen sähköinen media</i>	<i>21</i>
<i>Sähköisen viestinnän edellyttämät infrastruktuuriresurssit.....</i>	<i>22</i>
1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu.....	22
1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	23
<i>Henkilöstövoimavarojen tunnusluvut</i>	<i>24</i>

1.6 Tilinpäätösanalyysi	25
1.6.1 Rahoituksen rakenne	25
1.6.2 Talousarvion toteutuminen	26
1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma	26
1.6.4 Tase	27
1.7 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	27
1.8 Arviointien tulokset	28
1.9 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	28
Liite 1: Kustannusvastaavuuslaskelmat tulosalueittain / maksullinen toiminta ja veronluonteinen toiminta	29
Liite 2: Maksullisen toiminnan tuottojen vuosittainen kehitys ja erittely maksulajeittain sekä viraston kokonaiskustannusten vuosittainen kehitys	30
Liite 3: Veronluonteisten maksujen maksukohtaiset kustannusvastaavuuslaskelmat	31
2. TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMA	32
3. TUOTTO- JA KULULASKELMA	33
4. TASE	34
5. LIITETIEDOT	36
6. ALLEKIRJOITUS	45

1 VIESTINTÄVIRASTON TOIMINTAKERTOMUS

1.1 JOHDON KATSAUS

Viestintävirasto saavutti vuonna 2008 kaikki keskeiset tulostavoitteensa lukuun ottamatta tv-maksujen kertymälle asetettua tavoitetta. Siirtyminen digi-tv-lähetyksiin vähensi vuosina 2007 - 2008 tv-maksujen määrää kaikkiaan noin 80 000:lla. Virasto ei siten pystynyt keräämään tavoitteeksi asetettua tv-maksujen nettomaksutuloa, 415 miljoonaa euroa, vaan tulos jäi 409 miljoonaan. Sen sijaan uusia tv-maksun maksajia pystyttiin hankkimaan selvästi tavoitetta, 70 000 asiakasta, enemmän - uusia maksajia saatiin kaikkiaan 86 530. Julkisen palvelun tv- ja radio-toiminnan rahoitusta selvittävä työryhmä antaa ehdotuksensa Yleisradion julkisen palvelun tulevasta rahoitusmallista vuoden 2009 aikana. Virasto varautui tv-maksujärjestelmän mahdollisiin muutoksiin valmistelemalla tätä varten erillisen toiminta- ja sopeutussuunnitelman.

Virasto selvitti liikenne- ja viestintäministeriön pyynnöstä, miten analogiselta televisiolta vapautuneita taajuuksia voitaisiin käyttää uusien televisiokanavien lisäksi langattomiin laajakaistapalveluihin sekä teräväpiirtotelevision koelähetyksiin. Selvityksen mukaan UHF- ja VHF-taajuuksilla on nykyisin paljon vapaata kapasiteettia. UHF-alueen yläkaista (790-862 MHz) olisi sopiva matkaviestinkäyttöön ja langattomiin laajakaistapalveluihin. Vapaana olevalla VHF-alueella voitaisiin aloittaa teräväpiirtotelevision koelähetykset. Tämän lisäksi UHF-alueella voisi aloittaa muun muassa yksi uusi valtakunnallinen televisiokanavanippu. Viestintävirasto selvitti myös @450-laajakaistaverkon käyttöön osoitettavia lisätaajuuksia, joilla voitaisiin parantaa langattoman laajakaistan peittoa ja toimintakykyä. Virasto valmisteli myös vuonna 2009 mahdollisesti toteutettavaa radiotaajuuksien huutokauppaa 2.5 GHz:n taajuusalueella.

Viraston toiminnan painopisteeksi nousi yhä selvemmin yleispalveluksi katsottavien viestintäpalveluiden saatavuuden turvaaminen kaikkiin vakituisiin asuntoihin ja yritysten toimipisteisiin Suomessa. Vuonna 2008 viraston antamalla yleispalvelupäätöksillä nimettiin seitsemän teleyritystä, joiden on tarjottava kohtuuhinnalla peruspuhelinpalveluita kansalaisille kaikkiaan 135 kunnassa. Niin ikään virastossa aloitettiin ripeästi valmistelut uuden, yleispalveluun luettavan laajakaistaisen 1 Mbit/s:n tiedonsiirtoyhteyden käytännön toteutukseksi. Samalla valmistaudutaan myös 100 Mbit/s:n verkkojen rakentamiseen vuoteen 2015 mennessä.

Viestintämarkkinoiden kehitystä seurattiin säännöllisesti neljä kertaa vuodessa julkaistavilla markkinatietokatsauksilla. Syyskuun katsauksessa julkaistiin ensi kertaa myös viestintäyritysten investointikykyä ja toteutuneita investointeja koskevat tiedot, jotka osoittivat teleyritysten investointikyvyn olleen hyvän.

Vuoden 2008 aikana tuli esiin internetin infrastruktuuria koskevia laajavaikutteisia haavoittuvuuksia. Näistä merkittävin oli internetin nimipalveluita koskeva haavoittuvuus, joka olisi korjaamattomana mahdollistanut internetin käyttäjän harhauttamisen tai sähköpostin ohjaamisen väärään osoitteeseen. Viestintävirasto pystyi aktiivisella ja aiempaa selvästi laajamittaisemmalla haavoittuvuuskoordinoinnilla estämään viestintäverkkojen ja -palveluiden toimintaa vaarantavien uhkien toteutumisen. Viraston CERT-FI-yksikköön tulleiden yhteydenottojen määrä nousi selvästi viimevuotisesta, peräti 34 prosentilla. CERT-FI- yksikön hallinto ja tietojärjestelmät auditointiin, minkä lisäksi yksikön toimintaa vertailtiin vastaaviin yksiköihin kansainvälisesti. Arviointitulosten mukaan CERT-FI:n ydintoiminnot on järjestetty tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti. CERT-FI:n palvelutarjonta on myös kansainvälistä vertailuryhmää kattavampi.

Viestintävirasto antoi viestintäverkkojen ja -palveluiden varmistamisesta määräyksen, jolla luokitellaan viestintäverkkojen tai -palveluiden komponentit niiden merkittävyyden mukaan ja veloitetaan teleyritykset varmistamaan tarvittava tehonsyöttö. Määräyksen mukainen toiminta varmistaa verkkojen ja palveluiden toimivuuden normaaliolojen häiriötilanteissa, kuten sähkönjakelun keskeytyessä.

Sähköpostipalveluiden tietoturva parannettiin uusitulla määräyksellä, jossa sähköpostipalveluntarjoaja veloitettiin tarjoamaan asiakkaille ensisijaisena vaihtoehtona suojattua yhteyttä asiakkaan ja sähköpostipalvelimen välillä. Palveluntarjoajan on myös merkittävä tai suodatettava haitalliseksi tunnistamansa sähköpostiliikenne, mikä parantaa viestintäpalvelun laatua ja tietoturvaa.

Viestintävirasto valmisteli vuoden aikana viraston toimintastrategian vuosille 2009–2015. Strategiseksi painopisteiksi valittiin kuluttajien ja kansalaisten etu, elinkeinoelämän kilpailukyky sekä yhteiskunnan toimivuus. Strategiset painopisteet jäsentävät viraston monipuolista työtä viestintän toimialalla ja niihin perustuen virasto tekee tulostarkoituksensa ja toimintasuunnitelmiinsa vuosittaiset toimintalinjaukset liikenne- ja viestintäministeriön kanssa tehtävän tulossopimuksen pohjalta. Strategiseksi painopisteiksi ovat nousemassa myös ilmastopoliittiset ja muut ympäristöön liittyvät kysymykset.

Viraston toiminnan tuloksellisuus ja tuottavuus kehittyivät vuoden aikana myönteisesti lukuun ottamatta tv-maksujen kertymätavoitetta. Tuloksellisuus on parantunut myös aiempina vuosina. Virasto kehitti edelleen sähköisiä palveluitaan ja otti ensimmäisenä valtion virastona käyttöön kuluttajien sähköisen e-laskun. Viraston laskuttamien maksujen määrä on merkittävä: tv-maksuja toimitetaan kuluttajille ja yrityksille vuosittain 5,5 miljoonaa ja radiotaajuus- sekä muita palvelumaksuja noin 55 000.

Asiakkaiden tyytyväisyys viraston palveluihin ja toimintaan pysyi korkealla tasolla. Henkilöstön työtyytyväisyys oli myös parempi kuin valtionhallinnossa keskimäärin.

1.2 VAIKUTTAVUUS

1.2.1 Toiminnan vaikuttavuus

Viestintäpalvelujen laatu ja edullisuus

Viestintäpalveluiden laadun ja edullisuuden valvonnassa painottuivat vuonna 2008 teleyritysten sopimusehtojen valvonta, telepalvelun yleispalvelun valvonnan käynnistäminen, postipalvelulain mukaisen yleispalvelun hinnoittelun valvonta, paikallisradioiden toimilupaehtojen valvonta sekä digi-tv-verkon näkyvyyden varmistaminen.

Teleyritysten sopimusehtojen muuttamista koskevat sopimusehdot tarkastettiin, ja ehdoista neuvoteltiin toimialakohtainen ratkaisu FiCom ry:n, Finnet-liiton, Kuluttajaviraston ja suurimpien teleyritysten kanssa työryhmätyönä. Mobiilidataa koskevista sopimusehdoista tehtiin selvitys.

Lisäksi Viestintävirastossa luotiin tammikuussa annettujen telepalvelun yleispalvelupäätösten valvontamalli. Telepalvelujen yleiset sopimusehdot tarkistettiin myös valmistelussa olevien uusien, vuoden 2009 alkupuolella tehtävien yleispalvelupäätösten kannalta. Yleispalvelupäätösten vaikutuksista annettiin liikenne- ja viestintäministeriölle erillinen selvitys.

Itellalle annettiin alkuvuonna 2008 kirjallinen ohjeistus edellisvuoden lopussa tehtyjen asiamiespostitarkastusten tulosten perusteella. Vuonna 2008 uudelleen teetetyn, 60 asiamiespostia koskevan tutkimuksen tulosten edellyttämät selvityspyynnöt ja ohjeistus annetaan Itellalle vuoden 2009 alussa.

Itellan hinnoittelua ja kustannustietoja arvioitiin erillisessä projektissa. Selvityksen pohjalta tehtiin päätös Itellan yleispalvelutuotteiden hinnoittelun perusteena olevasta kustannus- ja hinnoittelulaskennasta. Tällä pyrittiin varmistamaan, että virastolla on edellytykset vuoden 2009 aikana antaa päätös Itellan hinnoittelun säädöstenmukaisuudesta.

Kirjeiden kulkunopeutta koskevat tiedot saatiin Itellalta neljännesvuosittain. Kulkunopeusmittauksen auditointi valmistui maaliskuussa, mutta se ei antanut aihetta toimenpiteisiin. Jakelu-

uudistushankkeiden etenemistä puolestaan seurattiin neljännesvuosittaisella kyselyllä. Itella ei toteuttanut uusia jakelu-uudistuksia vuoden 2008 aikana.

Televioliähetyksen näkyvyystilannetta seurattiin kuukausittaisessa palaverissa Digitan kanssa sekä viikkotasoisilla kirjallisilla raporteilla. Saatujen tietojen sekä tv-toimijoilta pyydettyjen selvitysten pohjalta liikenne- ja viestintäministeriölle annettiin selvitys television näkyvyystilanteesta. Myös digi-tv:n kuvan laadusta annettiin selvitys liikenne- ja viestintäministeriölle. Viestintäviraston antaman selvityksen pohjalta ministeriön työryhmässä valmisteltiin työryhmämuis-tio televisiokuvan laatukriteereistä. Viraston johdolla puolestaan valmisteltiin prosessi ja toimintaohjeet digi-tv-lähetysketjua koskevien muutosten tiedottamisesta ketjun toimijoiden kesken. Lähetysketjun toimijat ovat ottaneet prosessin mukaiset toimintatavat käyttöön.

Viestintävirasto teki vuonna 2007 toteutetun paikallisradioiden ohjelmisisältöä koskevan tutkimuksen perusteella seitsemän valvontapäätöstä sekä ohjelmiston itsenäisyyttä koskevan linjauksen. Päätöksistä valitettiin siltä osin kuin ne koskivat ohjelmiston itsenäisyyttä. Korkein hallinto-oikeus hylkäsi vaatimuksen päätösten täytäntöönpanon keskeytyksestä joulukuussa. Loppuvuodesta valmistui uusi tutkimus kymmenen paikallisradiokanavan ohjelmisisällöstä. Tutkimustulokset analysoitiin lainsäädännön kannalta ja selvityspyynnöt toimiluvan mukaisuudesta lähetettiin yhtiöille.

Viestintämarkkinoiden toimivuus

Markkinoiden tehokkuuden kehittämisen painopisteenä oli ratkaista yritysten väliset erimielisyydet neuvotteluin jo ennen asioiden vireille tuloa. Hinnoittelun valvonnassa keskityttiin Digitan hinnoittelun arviointiin ja tilaajayhteyksien kytkentämaksujen valvontaan, ja myös matkaviestinverkkoihin laskevan liikenteen arviointiperiaatteet päivitettiin. Lisäksi markkinakatsausten sisältöä kehitettiin.

Yritysten väliset erimielisyydet ratkaistiin pääosin epävirallisissa neuvotteluissa. Neuvotteluin saatiin viisi erimielisyyttä nopeasti ratkaistuksi. Digitan hinnoittelun lainmukaisuudesta annettiin päätös. Vaikka digitaalisten tv-lähetyspalvelujen hinnoittelusta annettiin päätös ensimmäistä kertaa, asian käsittely kesti alle neljä kuukautta.

Matkaviestinverkkoihin laskevaa liikennettä koskevat arviointiperiaatteet päivitettiin ja julkaistiin viraston näkemys laskevan liikenteen hintatasosta vuosina 2010 ja 2011. Tilajayhteyksien kytkentäaikoja selvitettiin 31 yhtiössä, joista 14:ssä asia tutkittiin tarkemmin. Lisäksi tutkittiin tilaajayhteys- ja laajakaistatukkuotteiden toimitusaikoja, ratkaistiin kolme kiinteän verkon laskevaa liikennettä koskevaa tapausta, valmisteltiin viraston näkemys kiinteän verkon terminointihinnoittelun kehityksestä 2008–2009 sekä julkaistiin säänneltyjä tukkuotteita koskevia hintavertailuja. Liikenne- ja viestintäministeriölle toimitettiin kaksi selvitystä tilaajayhteys- ja laajakaistatukkuotteiden toimitusajoista.

Kaikissa tehdyissä ratkaisuisissa ja arviointiperiaatteissa otettiin huomioon toimialan kehitys ja yritysten mahdollisuus investointien tekemiseen. Kohtuulliseksi katsottujen tuotto prosenttien ajantasaisuus varmistettiin päivittämällä kaikkien tuotto prosenttien riskitön korko. Päivitetyt WACC-laskelmat julkaistiin Viestintäviraston kotisivuilla.

Kustannuslaskentajärjestelmiä ja niiden tarkastusta koskevien määräysten noudattamisen valvontaa sekä kustannuslaskentajärjestelmien kuvausten ja eriyttämislaskelmien valvontaa kehitettiin. Sekä tilintarkastajille että teleyrityksille tiedotettiin 1.9.2007 voimaan tulleiden viraston määräysten vaikutuksista, määräysten noudattamisessa havaituista puutteista sekä tarkastustoiminnan jatkokehitystarpeista. Kahdeksalle teleyritykselle lähetettiin huomautuskirje kustannuslaskentajärjestelmän kuvauksen ja järjestelmän tarkastuskertomuksen toimittamisesta.

Eriyttämislaskelmien julkisuutta selvitettiin useiden tietopyyntöjen pohjalta. Laskelmien edelleen luovuttamisesta annettiin viraston kannanotto. Lisäksi asiassa annettiin kolme päätöstä sekä neljä lausuntoa hallinto-oikeudelle.

Viidelle markkinalle asetettiin, muutettiin ja poistettiin huomattavan markkinavoiman (HMV) velvoitteita sekä annettiin yhteensä 46 HMV-päätöstä. Eniten päätöksiä tehtiin kolmella kiinteän verkon yhdysliikennemarkkinalla. Matkaviestinverkkoon laskevan liikenteen markkinalla tehtiin ensimmäinen virtuaalioperaattoria (MVNO) koskeva päätös. Tv- ja radiolähetyspalvelujen tukumarkkinalla annettiin uusi HMV-päätös Digitalle. Lisäksi analysoitiin tilaajayhteyksiin pääsyn ja laajakaistatukutuotteen markkinat ja ilmoitettiin ne Euroopan komissiolle. Komissio hyväksyi tilaajayhteyksiin pääsyn analyysin, mutta esitti ns. vakavia epäilyjä laajakaistatukutuotteen analyysistä, jonka perusteella virasto oli esittänyt HMV-velvoitteiden poistamista. Asian käsitteilyä jatketaan vuonna 2009. SMS-terminointimarkkinan toimivuudesta tehtiin esiselvitys.

Markkinakatsauksia julkaistiin neljä. Painettu, koko vuotta 2007 koskeva vuosikatsaus julkaistiin maaliskuun lopussa, kansainvälisiä vertailutietoja sisältänyt katsaus kesäkuussa, puolivuotiskatsaus syyskuussa ja vähittäismarkkinakatsaus joulukuussa. Puolivuotiskatsaus sisälsi ensimmäistä kertaa myös viraston kehittämän investointimittariston tulosten raportoinnin.

Vähittäishintaseurantatiedot päivitettiin viraston kotisivuille neljä kertaa. Lisäksi matkaviestinpalvelujen seuranta kehitettiin (profiilipohjainen seuranta) siten, että se kuvaa paremmin markkinatilannetta. Matkapuheluiden kansainvälistä hintavertailua koskeva tutkimus julkaistiin kesäkuussa. Telepalveluiden käyttötutkimus valmistui vuoden lopussa ja digi-tv:n käytettävyyttä tutkimus toukokuussa. Mediamainonnan määrää televisiossa, radiossa ja internetissä sekä tv-talouksien laitepenetraatiota puolestaan seurattiin neljännesvuosittain saatavien markkinatutkimustietojen avulla. Tulokset julkaistiin myös viraston markkinakatsauksissa. Lisäksi julkaistiin Postin osoitteenmuutospalveluja koskeva tutkimus, postitilasto, kaksi mainosikatutkimusta ja lapsille haitallisia mediasisältöjä koskeva tutkimus.

Viestintäverkkojen luotettavan toiminnan edistäminen

Viestintäverkkojen ja -palvelujen varmistamista koskeva Viestintäviraston määräys saatettiin voimaan keväällä. Uudessa määräyksessä on entistä selkeämmin asetettu teleyrityksille velvollisuus määrittellä verkkonsa eri osien tärkeys verkkojen toiminnan varmistamisessa. Lisäksi määräyksessä on asetettu verkon eri osille yksityiskohtaiset vaatimukset verkkojen toiminnan ja muun muassa sähkön syötön varmistamiseksi. Määräyksen velvoitteiden vaikutus viestintäverkkojen ja -palvelujen toimivuuteen kaikissa olosuhteissa on konkreettinen, mikä parantaa merkittävästi teletoiminnan varautumista häiriötilanteisiin.

Sähköpostipalvelujen toimivuutta ja tietoturvaa koskeva määräys uusittiin, ja uusi määräys tuli voimaan 1.11.2008. Määräyksessä veloitetaan sähköpostipalvelun tarjoaja tarjoamaan asiakkaalle ensisijaisena vaihtoehtona suojattua yhteyttä asiakkaan ja sähköpostipalvelimen välillä. Palveluntarjoajan on myös merkittävä tai suodatettava haitalliseksi tunnistamansa sähköpostiliikenne, mikä parantaa viestintäpalvelun laatua ja tietoturvaa.

Keväällä uusitulla kiinteistöjen sisäverkkoja koskevalla määräyksellä mahdollistetaan entistä laadukkaampien laajakaistapalvelujen tarjoaminen asukkaille. Uusi määräys edellyttää muun muassa, että kaikkiin uusiin kiinteistöihin rakennetaan puheliverkon sijasta laajakaistainen tietoverkko ja että johtorakenteet mahdollistavat valokuitujen viemiseen asuntoihin asti. Samaa käytäntöä on noudatettava myös vanhojen verkkojen perusparannuksissa.

Viraston johdolla toimivassa yhteistyöryhmässä valmisteltiin muistio hätäpuheluiden toimivuuden varmistamisesta 2G/3G-verkon katkositilanteissa. Lisäksi päivitettiin kohdennettujen viranomaistiedotteiden välittämistä koskeva muistio.

Viestintävirasto julkaisi yhteistyössä teleyritysten kanssa tehdyt selvitykset tulevaisuuden televerkkojen (NGN) ja laajakaistatelevision (IPTV) kehitystilanteesta. Selvityksissä tarkasteltiin mitä uusia ominaisuuksia verkkoihin sisältyy ja miten kehitys vaikuttaa viraston tekniseen ohjeistukseen. Myös viraston muut työryhmät kartoittivat kokouksissaan ja muissa järjestämissään tilaisuuksissa kehitystä omilla alueillaan ja arvioivat tulevien muutosten vaikutuksia tekniseen ohjeistukseen.

Viestintävirasto selvitti yhdessä teleyritysten kanssa käytettävissä olevia teknisiä menetelmiä viestintäverkkojen laadun parantamiseksi. Selvityksissä määriteltyjen kehittämiskohteiden jatkotyöt on käynnistetty. Teknisten määräysten valmisteluprosessia uudistettiin siten, että määräysten tarvekartoitukseen ja etukäteen tehtävään vaikuttavuusarviointiin käytetään huomattavasti aiempaa enemmän työaikaa.

Radiotaajuuksien riittävyys ja häiriöttömyys

Viestintäviraston radiotaajuusmääräys ja radiolaitteiden luvasta vapauttamista koskevat määräykset uusittiin toimintavuoden aikana. Uusitut määräykset antoivat mahdollisuuden tuoda uusia langattomia sovelluksia ja teknologioita kuluttajien ja elinkeinoelämän käyttöön. Määräyksellä saatettiin soveltuvien osin voimaan myös ITU:n vuoden 2007 radioviestintäkonferenssin päätökset.

Elinkeinoelämän radioverkkojen kasvavaan taajuustarpeeseen osoitettiin lisätaajuuksia eurooppalaisten taajuuspäätösten mukaisesti. Myös kunnallistekniikan, lähinnä vesihuollon ohjaukseen ja valvontaan käytettävien radioverkkojen käyttöön voitiin osoittaa lisää taajuuksia kasvanutta kysyntää vastaavasti.

Virasto on vaikuttanut aktiivisesti eurooppalaiseen yhteistyöhön, jotta Suomen tavoitteet saadaan mukaan eurooppalaisiin taajuuspäätöksiin. EU:n taajuuskomiteassa valmisteltiin 2500 - 2690 MHz:n taajuuksien harmonisointia käyttä koskeva taajuuspäätös, jonka mukaan taajuuksia voidaan käyttää teknologia- ja palveluneutraalisti sähköisille viestintäpalveluille. Toinen taajuuskomiteassa valmisteltu taajuuspäätös harmonisoi 3400 - 3800 MHz:n taajuudet teknologia- ja palveluneutraalisti sähköisille viestintäpalveluille niin mobiili- kuin kiinteissä verkoissa. Taajuuskomiteassa valmisteltiin lisäksi päätös radiotaajuuksien varaamisesta tieturvallisuutta parantavien radiojärjestelmien käyttöön.

Viestintävirasto vaikutti Suomen tavoitteiden mukaisesti EU:n komission CEPT:lle antamaan toimeksiantoon, joka koski mahdollisuutta käyttää tv-UHF-taajuusalueita matkaviestintotoimintaan. Virasto oli aktiivijäsen työryhmässä, joka valmisteli teknisiä reunaehtoja GSM-päätelaitteiden käyttöön laivoissa. Virasto osallistui niin ikään työryhmään, joka tutki uusien, nopeampia datasiirtopalveluja tarjoavien viranomaisradioverkkojen taajuustarpeita ja valmisteli niitä koskevan taajuusharmonisointipäätöksen sekä eurooppalaisen suosituksen taajuuksien osoittamisesta laajakaistaiseen katastrofiradioviestintään kriisi- ja onnettomuusalueilla. Virasto on vastustanut ITU:ssa naapurimaiden ilmailun radionavigoinnin liiallista suojelemista, jotta suomalaisten matkaviestintaajuuksien käyttö ei vaikeutuisi.

Viestintävirasto selvitti liikenne- ja viestintäministeriön pyynnöstä, olisiko mahdollista osoittaa kolmas kantoaalto Digitan @450-laajakaistaverkolle. Selvityksen tulos osoitti, että kolmas kantoaalto voidaan osoittaa @450-verkon käyttöön muualla kuin Etelä-Suomessa ja muutamilla muilla maantieteellisillä alueilla.

Viestintävirasto teki toimintavuonna liikenne- ja viestintäministeriölle muun muassa WiMax-taajuuksien, yleisradiotaajuuksien sekä Iburst-teknologian käytettävyysselvitykset. Lisäksi virasto valmisteli ministeriölle valtioneuvoston asetukseen ja sen taajuusliitteeseen teknisiä muutoksia, jotka koskivat Wimax-taajuuksia, matkaviestintaajuuksia, tutkimus- tuotekehitys- ja opetustaajuuksia sekä tv- ja radiotaajuuksia. Viestintävirasto osallistui yhteistyössä ministeriön kanssa 2500–2690 MHz:n taajuusalueen huutokauppaa koskevan lainsäädännön valmisteluun.

Viestintävirasto sopii kansainvälisten sopimusten mukaisesti taajuuksien käytöstä naapurimaiden kanssa, mikäli suomalainen käyttö aiheuttaa häiriötä naapurimaiden taajuuksien käytölle. Vuoden aikana saatiin valmiiksi useita taajuuksien saatavuuden ja riittävyyden turvaavia taajuuksien koordinointisopimuksia. Näistä merkittävimpiä olivat sopimukset 2500 MHz:n taajuusalueen käytöstä Ruotsin ja Norjan kanssa sekä Suomen ja Venäjän välinen GSM1800-taajuusalueita koskeva sopimus. Lisäksi Venäjän kanssa saatiin päätökseen jo pitkään vireillä olleet digi-tv-taajuuksia koskevat koordinoituneuvottelut. Samalla sovittiin menettelytavoista,

joilla digi-tv-taajuuksien koordinointia voidaan jatkossa nopeuttaa. Sopimusten avulla turvataan radioverkkojen rakentamismahdollisuudet kaikilla raja-alueilla.

Viestintävirasto selvitti liikenne- ja viestintäministeriön pyynnöstä, miten analogiselta televisiolta vapautuneita taajuuksia voitaisiin käyttää uusien televisiokanavien lisäksi langattomiin laajakaistapalveluihin sekä teräväpiirtotelevision koelähettyksiin. Selvityksen mukaan UHF- ja VHF-taajuuksilla on nykyisin paljon vapaata kapasiteettia. Selvityksen pohjalta UHF-alueen yläkaista (790–862 MHz) osoitettiin matkaviestinkäyttöön ja langattomiin laajakaistapalveluihin. Vapana oleva VHF-alue puolestaan osoitettiin teräväpiirtotelevisiotoimintaan. Näiden lisäksi UHF-alueella olisi mahdollista avata muun muassa uusi valtakunnallinen televisiokanavanippu.

Viestintävirasto suunnitteli suureen kansainväliseen pelastusharjoitukseen osallistuneiden ryhmien radiolaitteille tilapäiset taajuudet. Lähes kahdestakymmenestä eri maasta tulleet ryhmät pystyivät käyttämään mukanaan tuomiaan radiolaitteita siten, että niiden käytöstä ei aiheutunut häiriöitä Suomessa käytössä oleville järjestelmille.

Radiohäiriöiden määrä on edelleen hitaassa laskussa. Toimintavuonna saatiin hoidetuksi suurin osa viime toimilupakierroksella toimiluvan saaneiden uusien radioasemien tarkastuksista, joten valvontatapahtumien kokonaismäärä nousi hieman edellisvuodesta. Erilaiset sähkölaitteet olivat suurin radioliikenteen häiriöiden aiheuttaja. Kaapelijakelun taajuusmuutokset maaliskuussa digi-tv-siirtymän jälkeen aiheuttivat runsaasti yhteydenottoja verkko-operaattoreilta ja urakoitsijoilta, koska monissa kaapeliverkoissa oli ryhdytty käyttämään samoja taajuuskaistoja kuin yksityisissä radioverkoissa. Digi-tv:n näkyvyysongelmista aiheutuneet häiriövalitukset vähenivät selvästi vuoden lopulle tultaessa.

Viestintäverkkojen numerot ja tunnukset

Viestintäviraston käynnistämällä toimenpiteillä mahdollistettiin tekstiviestien lähettäminen myös kiinteän verkon puhepalvelunumeroihin. Lisäksi Viestintävirasto valmisti yhdessä teleyritysten kanssa toimenpiteitä, joilla olisi mahdollista lähettää tekstiviestejä myös tiettyihin muihin kiinteän verkon liittymiin, kuten kiinteän verkon numerolla toimiviin langattomien vaihdeverkkojen alaliittymiin.

Virasto pyrki estämään väärinkäytöksiä ja parantamaan kuluttajien asemaa antamalla suositukset lisämaksullisten palvelunumeroiden näytöstä, numeropalvelusta saatavasta puhelueroilusta ja estopalveluista ulkomaisissa numeroissa tarjottaviin lisämaksullisiin palveluihin. Virasto valmisti myös siirrettävyyden laajentamista kaikkiin valtakunnallisiin palvelunumeroihin lukuun ottamatta 0700-alkuisia äänestysnumeroita.

Vuoden aikana otettiin käyttöön ensimmäinen EU:n komission päätöksen mukainen yleiseurooppalainen 116-alkuinen palvelunumero, joka myönnettiin Mannerheimin lastensuojeluliitolle.

Viestintäviraston myöntämien fi-verkkotunnusten määrä kasvoi edellisestä vuodesta lähes kaksikymmentä prosenttia. Vuoden lopussa oli rekisteröitynä 196 782 tunnusta. Kysynnän kasvuun vaikutti muun muassa viraston toteuttama yksityishenkilöille suunnattu markkinointikampanja.

Viraston verkkotunnusjärjestelmää kehitettiin asiakaspalautteen ja viraston omien kokemusten pohjalta. Näkyvin muutos käyttäjille oli uuden selkeämmän etusivun käyttöönotto. Samalla yksinkertaistettiin muun muassa verkkotunnusten siirtämistä käyttäjältä toiselle, toteutettiin mahdollisuus yhden vuoden voimassaoleville tunnuksille ja parannettiin tietoturva nimipalvelinmuutosten automaattisella seurannalla. Palvelun käytettävyyttä parannettiin myös viidennen nimipalvelimen e.fi:n käyttöönotolla ja kuudennen, vuoden 2009 aikana käyttöönotettavan kotimaisen nimipalvelimen f.fi:n hankinnalla.

Tietoturvallisuuden edistäminen

Vuoden aikana tuli esiin internetin infrastruktuuria koskevia laajavaikutteisia haavoittuvuuksia. Internetin nimipalvelua koskeva haavoittuvuus olisi korjaamattomana mahdollistanut käyttäjän harhauttamisen tai sähköpostin ohjaamisen väärään osoitteeseen. Viestintävirasto pystyi aktiivisella ja aiempaa selvästi laajamittaisemmalla haavoittuvuuskoordinoinnilla estämään viestintäverkkojen ja palveluiden toimintaa vaarantavien uhkien toteutumisen. Nimipalvelinohjelmistot päivitettiin turvallisempiin versioihin nopeasti eikä haavoittuvuutta ehditty käyttää laajasti hyväksi. Tapaus osoitti kuitenkin internetin nimipalvelun rakenteellisen haavoittuvuuden tietojen väärentämisryityksille.

Toinen vuoden aikana julkisuuteen saatettu laajavaikutteinen ja rakenteellinen haavoittuvuus koski internetin tietoliikenteen kannalta keskeisen yhteyskäytännön heikkoutta. Eri ohjelmistototeutusten yksityiskohdista riippuen haavoittuvuutta voi käyttää hyväksi ainakin tehokkaiden palvelunestohyökkäysten toteuttamiseen. Viestintävirasto koordinoi haavoittuvuuden maailmanlaajuisista korjausta. Työ jatkuu vuonna 2009.

Vuoden lopussa havaittiin myös matkapuhelimissa käytetyn S60-käyttöjärjestelmän haavoittuvuus, mikä mahdollistaa matkaviestimeen kohdistuvan palvelunestohyökkäyksen.

Haitallisen sisällön levittäminen verkossa on osoittautunut aikaisemmin oletettua keskityneemmäksi. Suurten bottiverkkojen komentopalvelimia sisältäneen yhdysvaltalaisen palveluntarjoajan poistaminen verkosta marraskuussa vähensi verkossa liikkuvan roskapostin määrää noin puoleen aikaisemmasta. Parissa kuukaudessa roskapostin määrä kuitenkin palautui lähes entiselle tasolle.

Myös suomalaisten www-palvelinten sisältöä on toistuvasti muokattu luvottomasti käyttämällä hyväksi palvelinohjelmistojen haavoittuvuuksia. Tapauksia tuli CERT-FI:n tietoon satoja. Palvelimille murtautumisella pyritään nykyisin valjastamaan sivustoja haittaohjelmien levittämiseen, ja uusien murrettujen koneiden liittämiseen sitä kautta bottiverkkoihin. Aivan vuoden lopussa havaittiin lähiverkossa itsenäisesti leviävä verkkomato, joka saastutti työasemia ja tietoverkkoja niin Suomessa kuin maailmallakin.

Viestintävirasto edisti tietoturvaa järjestämällä vuoden aikana kuusi tietoturvaseminaaria, joihin osallistui noin 300 henkilöä. Tietoturvaviikoksi kasvanut Tietoturvapäivä järjestettiin viraston koordinoimana jo viidennen kerran. Hankkeelle myönnettiin EU:n Safer Internet Plus -ohjelmasta kaksivuotinen tukirahoitus.

Yleisradion julkisen palvelun rahoituksen turvaaminen

Viestintävirasto turvasi Yleisradion julkisen palvelun rahoituksen keräämällä vuonna 2008 tv-maksuja 409 miljoonaa euroa (netto). Keräystavoitteeksi asetettua 415 miljoonaa euroa (netto) ei saavutettu. Digitalisiin televisiolähetysiin siirtymisen johdosta vuosien 2007 ja 2008 aikana irtisanottiin televisiomaksuja yhteensä 80 000 kpl. Televisiomaksujen kokonaismäärän lasku näkyi vuoden 2008 tulokertymässä.

Kansainvälinen yhteistyö

Maailmanlaajuinen kansainvälinen yhteistyö

Kansainvälisen televiestintäliiton ITU:n telesektorin yleiskokous (WTSA-08) järjestettiin loka-kuussa. Kokouksessa saavutettiin asetetut kansalliset päätavoitteet, jotka koskivat muun muassa ITUn toiminnan painopistealueita, yhteistyön tiivistämistä muiden organisaatioiden kanssa ja toiminnan tehostamista. Viestintävirasto osallistui myös heinä-elokuussa pidettyyn Maailman postiliiton UPU:n kongressiin.

ITUn yleiskokous järjestetään vuonna 2010 ja WRC (World Radio Conference) vuonna 2011. Viestintävirasto on osallistunut näiden kokousten valmisteluun ITU:ssa ja CEPT:ssä. Virasto osallistui myös useiden muiden ITUn alaisten työryhmien työhön vaikuttamalla niiden työskentelyyn Suomen tarpeiden ja tavoitteiden mukaisesti. ITUn ja eurooppalaisen standardointiinstituutin ETSIn työryhmissä edistettiin muun muassa uusien verkkotekniikoiden (NGN ja IPTV) standardointia palvelemaan kansallisen säädännön ja teknisen ohjeistuksen tarpeita.

Verkkotunnustoimijoiden maailmanlaajuisessa yhteistyöjärjestössä ICANNissa vaikutettiin muun muassa verkkotunnusten nopeutettuun käyttöönottoon.

CERT-FI:n toiminta perustuu laajamittaiseen kansainväliseen yhteistyöverkoston. Päivittäisten kahdenvälisten yhteyksien lisäksi yksikkö on vaikuttanut tietoturvallisuuden parantamiseen maailmanlaajuisessa yhteistyöryhmässä FIRST:issä ja eurooppalaisten, valtionhallintoa edustavien CERT-toimijoiden yhteistyöryhmässä EGC:ssä.

Eurooppalainen yhteistyö

Viestintävirasto osallistui aktiivisesti EU:n viestintäkomitean, taajuuskomitean ja taajuuspolitiikkaryhmän työhön. Viestintäkomiteassa valmisteltiin muun muassa suositukset televerkkojen laskevan liikenteen (terminointi) hinnoittelusta ja kustannuksista sekä pääsystä NGN-verkkoihin. Viestintäviraston tavoitteena on ollut terminointihintojen laskeminen EU:ssa sekä Suomessa käytettävän valvontajärjestelmän säilyttäminen. Taajuuskomiteassa tehtiin ja valmisteltiin useita suosituksia ja taajuuksien harmonisointia koskevia taajuuspäätöksiä, muun muassa 2,5 GHz:n ja 3,5 GHz:n taajuuksia koskevat päätökset.

Viestintävirasto on pitänyt kahdenkeskisiä kokouksia EU-komission kanssa päätöksistä, jotka koskivat huomattavaa markkinavoimaa, EU-lainsäädännön täytäntöönpanoa sekä matkaviestinverkkoihin laskevan liikenteen hinnoittelua ja kustannuksia. Lisäksi komissiolle toimitettiin voimassa olevan verkkovierailuasetuksen edellyttämät tiedot ja valvottiin asetuksen noudattamista.

Viestintävirasto on osallistunut eurooppalaisten telehallintojen IRG/ERG:n yhteistyöhön ja sitä kautta vaikuttanut EU:n sääntelyyn. Liikenne- ja viestintäministeriölle on myös toimitettu lausunnot EU:n viestintälainsäädäntöesityksistä. Viestintävirasto oli myös vaikuttamassa Euroopan tietoturva- ja ENISAn sekä IRG:n työryhmissä, joissa valmisteltiin toimenpiteet viestintäverkkojen ja -palveluiden varmistamiseksi erilaisissa poikkeus- ja häiriötilanteissa.

Viestintävirasto osallistui niin ikään CEPTin sähköisen viestinnän komitean ECC:n (European Communication Committee) ja sen alatyöryhmien työhön. ECC:ssä hyväksyttiin useita taajuuksien käyttöön liittyviä raportteja, suosituksia ja taajuuksien harmonisointia koskevia taajuuspäätöksiä. Telestandardoinnin johtoryhmässä hyväksytyt yhteisiä kansallisia kannanottoja on edistetty ETSIn yleiskokouksissa. ETSIn ja viestintäkomitean hätäliikenneryhmien työssä edistettiin muun muassa hätäliikennetarkkailun määrittelyä IP-verkoissa.

Sidosryhmäyhteistyö

Viestintäviraston sidosryhmätyön tavoitteena on kaikkia osapuolia hyödyttävä ja tuloksekas yhteistyö asiakkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa.

Viestintäviraston yhteinen neuvottelukunta on viraston laajin yhteistyöelin, jonka avulla viraston toiminnassa voidaan ottaa huomioon myös viestintäyritysten ja viestintäpalvelujen käyttäjien edut ja näkemykset. Toimintavuonna neuvottelukunnalle esiteltiin muun muassa Viestintäviraston toiminnan painopistealueet, toiminta- ja taloussuunnitelma sekä maksumuutosesitykset.

Neuvottelukunnan lisäksi Viestintävirasto tekee tiivistä yhteistyötä erilaisissa asiantuntijatyöryhmissä, joita vuoden 2008 aikana oli 28. Tärkeimmät esillä olleet asiat koskivat tietoturvaloukkausten käsittelyä, teknisten määräysten päivytystä, hätäliikennettä ja telekuuntelua koske-

vien toimenpiteiden valmistelua sekä kansainvälisiin kokouksiin liittyvien yhteisten kannanottojen luomista. Myös kahdenvälinen yhteistyö teleyritysten ja tietoturvatyöntekijöiden kanssa oli aktiivista.

Viestintäpalveluiden käyttäjät, kuluttajat, ovat virastolle yhä tärkeämpi kohderyhmä. Kuluttajien tarpeita kartoitettiin toimintavuoden aikana erityisessä kuluttajaprojektissa, jonka työ alkaa vuosien 2009 ja 2010 aikana näkyä käytännössä.

Viestintäviraston sidosryhmien ja asiakkaiden näkemyksiä viraston toiminnasta kartoitettiin jälleen toimintavuoden lopulla. Yleinen mielikuva Viestintävirastosta oli edelleen myönteinen. Parhaat arvosanat saivat henkilöstön ammattitaito ja osaaminen, Viestintävirasto yhteistyökumppanina, vision toteuttaminen sekä osallistuminen kansainväliseen yhteistyöhön. Näistä kansainväliseen yhteistyöhön osallistuminen sai aiempaa paremman arvosanan, samoin asiakkaiden tasapuolinen kohtelu. Toiminnan heikoimmat osa-alueet olivat maksuvelvollisuuden tasapuolinen jakautuminen, resurssien riittävyys ja asiakasnäkökulman toteutuminen, jotka nekin arvioitiin melko hyväksi.

Sidosryhmien edustajat toivoivat Viestintävirastolta aikaisempaa selkeämpiä ohjeistuksia ja määräyksiä sekä ennakoivaa tiedottamista niiden valmistelusta. Lisäksi kaivattiin näkyvämpää roolia kansainvälisessä ja kotimaisessa toiminnassa, viraston resurssien lisäämistä sekä entistä tiiviimpää yhteydenpitoa asiakkaisiin.

Viestinnän keinojen ja kanavien kehittäminen edistää niin ikään yhteistoiminnan sujuvuutta eri sidosryhmien kanssa. Toimintavuoden aikana Viestintäviraston asiakaslehti, Signaali, uusittiin ja verkkosivuston, www.ficora.fi:n, kehitystyötä jatkettiin.

1.3 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

1.3.1 Toiminnan taloudellisuus

Tavoitteet:

- Teletoiminnan ja tietoturvallisuuden ohjauksen ja valvonnan kustannukset ilman CERT-toiminnan kustannuksia ja kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuja ovat enintään 0,70 euroa / yleisen televerkon liittymä.
- CERT-toiminnan kustannukset ilman kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuja ovat enintään 1,25 euroa/laajakaistaliittymä
- Mediapalvelujen valvonnan kustannukset ovat enintään 0,25 euroa / tv-katsojatalous.
- Postipalvelujen valvonnan kustannukset ilman kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuja ovat enintään 0,42 euroa / postinsaajatalous.
- TV-maksut -tulosalueen kustannukset suhteessa tv-katsojatalouksien lukumäärään ovat enintään 5,10 euroa.
- FI-verkkotunnuksen 3 vuotta koskeva rekisteröimismaksu on enintään 43 euroa.

Tavoitteet on saavutettu.

Tavoitteiden toteutuma	2006	2007	2008
Teletoiminnan ja tietoturvallisuuden ohjauksen ja valvonnan kustannukset / yleisen televerkon liittymä	0,72 € *)	0,56 €	0,53 €
CERT-toiminnan kustannukset / laajakaistaliittymä	–	0,94 €	0,88 €
Mediapalvelujen valvonnan kustannukset / tv-katsojatalous.	0,20 €	0,22 €	0,23 €
Postipalvelujen valvonnan kustannukset ilman kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuja / postinsaajatalous.	0,36 €	0,38 €	0,38 €

Tv-maksut tulosalueen kustannukset / tv-katsojatalous	4,61 €	4,62 €	4,55 €
FI-verkkotunnuksen rekisteröimismaksu / 3 vuotta	52 €	48 €	43 €

*) mukana CERT-toiminnan kustannukset

1.3.2 Toiminnan tuottavuus

Tavoitteet:

- Viestintäviraston työn tuottavuuden kasvu vuonna 2008 on vähintään +1 %.
- Viestintäviraston kokonaistuottavuuden kasvu keskimäärin TTS-kaudella on vähintään +2 %.
- Radiotaajuuksien työn tuottavuuden kasvu on vähintään +2 %.

Viestintäviraston tuottavuus on kehittynyt suotuisasti. Vuonna 2008 työn tuottavuus kasvoi viraston alustavien laskelmien mukaan kolme prosenttia ja kokonaistuottavuus kuusi prosenttia.

Radiotaajuuksien työn tuottavuus kasvoi vuonna 2008 seitsemän prosenttia.

Viestintäviraston suoritteet

Viestintämarkkinat ja -palvelut -tulosalue	2005	2006	2007	2008
HMV-päätökset	3	3	78	48
Viestintämarkkinoiden valvontaratkaisut ja ohjeet	43	14	57	116
Eriyttämisen ja kustannuslaskentatarkastuksia koskevat ohjeet, suositukset ja lausunnot	2	0	6	- ¹
Taloudellisia velvoitteita koskevat ohjeet ja suositukset	3	10	8	- ²
Telepalvelujen valvontaratkaisut	200	149	161	282
Mediapalvelujen valvontaratkaisut ja ohjeet	37	42	103	146
Postipalvelujen valvontaratkaisut ja ohjeet	80	80	75	74
Telepalvelujen laatuselvitykset	4	6	6	8
Mediapalvelujen laatuselvitykset	6	6	7	7
Postipalvelujen laatuselvitykset	6	6	6	6
Postilähetysten varmennepalvelut	47 029	52 462	49 805	51 219
Markkinaseurantasuoritteet ja tilastot	7	13	14	15
Viestintämarkkinoiden ja -palvelujen neuvontasuoritteet	3 960	3 020	3 040	3 055
Toimiluvat ja teletoimintailmoitukset	94	89	129	99
Verkot ja turvallisuus -tulosalue	2005	2006	2007	2008
Verkkotunnusten lukumäärä	116 740	135 671	165 180	196 782
Verkkotunnuslain soveltamista koskevat ratkaisut	216	163	172	180
Teleyrityksen tarkastus	12	16	2	4
Tietoturvan tilannekatsaukset	112	84	330	323
CERT-varoitukset ja ohjeet	92	64	9	- ³
CERT-asiakastapaukset	1 018	1 288	2 664	3580
Televerkkojen tekniset määräykset ja ohjeet	28	18	19	20
Teleyritysten valvontaratkaisut	46	69	79	83
Telepalvelujen valvontaratkaisut	150	297	224	241
Viestintäverkkojen neuvontasuoritteet	166	360	241	199
Televerkkojen numerointipäätös	503	632	652	528
Teleurakointi-ilmoituksen rekisteröinti/muutos	148	129	157	- ⁴
Lausunnot kansainväliseen telestandardointiin	100	89	95	100
Radiotaajuudet -tulosalue	2005	2006	2007	2008
Kansainväliset taajuuspäätökset	37	37	41	44
Luvasta vapaille laitteille ylläpidetyt taajuuskaistat	143	171	210	211
Luvanvaraisille laitteille ylläpidetyt taajuudet	903 452	989 110	1 047 773	1 111 797
Radioviestinnän pätevyystodistukset	2 065	2 124	1 862	1 961
Radioviestinnän rekisteröidyt tutkinnot	1 679	1 809	1 752	1 881
Taajuuksienkäytön valvontatapahtumat	353	287	244	269
Radiolaitteiden kaupanpidon valvontatapahtumat	712	650	591	530

¹ Sisältyvät vuonna 2008 viestintämarkkinoiden valvontaratkaisuihin ja ohjeisiin² Sisältyvät vuonna 2008 viestintämarkkinoiden valvontaratkaisuihin ja ohjeisiin³ CERT-varoitukset ja ohjeet sisältyvät tietoturvan tilannekatsauksiin⁴ Teleurakoitsijoiden rekisteröinti on lopetettu vuoden 2008 alusta

Radioviestinnän neuvontasuoritteet	150	7 746	7 201	6 484
Tv-maksut-tulosalue	2005	2006	2007	2008
Tv-maksukuukaudet	23 878 000	23 867 000	23 640 460	22 920 620
Aktiivisesti hankitut uudet tv-ilmoitukset	89 500	86 000	75 000	86 500

1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Viestintävirasto on valtion talousarviossa nettobudjetoitu virasto. Viraston kaikki menot on merkitty toimintamenomomentille. Pääosa viraston keräämistä tuloista on maksullisen toiminnan tuloja, jotka on myös merkitty toimintamenomomentille. Osa viraston keräämistä tuloista on tuloutettu veronluonteisiin tuloihin.

Maksullisen toiminnan tuottojen arvio vuoden 2008 budjetissa oli 26,5 miljoonaa euroa ja toteutuma oli 26,7 miljoonaa euroa. Veronluonteisten maksujen tuloarvio vuonna 2008 oli 4,7 miljoonaa euroa ja toteutuma oli 4,4 miljoonaa euroa.

Maksullisen toiminnan tulosta ja kannattavuutta on tarkasteltu kustannusvastaavuuslaskelmien avulla. Laskelmat on laadittu erikseen maksuperustelain mukaisista suoritteista sekä erityislakien perusteella määrättävistä maksuista. Lisäksi liitteessä 1 on esitetty maksullisen toiminnan ja veronluonteisen toiminnan laskelmat tulosalueittain.

Maksuperustelain mukaisia suuruudeltaan merkittävimpiä julkisoikeudellisia maksuja ovat radiolähettimien taajuusmaksut, viestintäverkon numerointimaksut sekä verkkotunnusmaksut.

Viestintävirastolle maksettava korvaus valtion televisio- ja radorahastoon kerättävien maksujen perimisestä ja säännösten valvonnasta perustuu valtion televisio- ja radorahastosta annettuun lakiin ja on siten erityislain perusteella saatavaa tuloa.

Maksullisen toiminnan kannattavuustavoitteet toteutuivat hyvin. Maksuperustelain mukaisten suoritteiden kustannusvastaavuustavoite oli 93 prosenttia ja toteutunut kustannusvastaavuusprosentti oli 101.

Rahastokorvauksen kustannusvastaavuusprosentti oli 100. Rahastosta vuosittain saatava korvaus vastaa toiminnasta syntyviä kustannuksia.

Maksullisen toiminnan tuottojen vuosittainen kehitys ja erittely maksulajeittain on esitetty liitteessä 2. Samoin liitteessä 2 on esitetty viraston kokonaiskustannusten vuosittainen kehitys.

Kustannusvastaavuuslaskelmien pääomakustannuksiin sisältyvä korko on laskettu käyttäen valtiokonttorin määräyksen mukaista nimelliskorkoa ja alkuperäistä hankintahintaa.

Tukitoimintojen kustannukset ja yhteiskustannukset on vyörytetty substanssitoiminnoille henkilölukumäärien tai sovittujen prosenttiosuuksien suhteessa.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat**Maksuperustelain mukaiset suoritteet (1 000 euroa)**

	2006 (tot.)	2007 (tot.)	2008 (tot.)	2008 (tavoite)
TUOTOT				
maksullisen toiminnan tuotot				
maksullisen toiminnan myyntituotot	13 786	15 305	16 383	15 800
maksullisen toiminnan muut tuotot	6	2	0	0
Tuotot yhteensä	13 792	15 307	16 383	15 800
KUSTANNUKSET				
maksullisen toiminnan erilliskustannukset				
aineet, tarvikkeet ja tavarat	56	88	89	82
henkilöstökustannukset	5 550	6 066	6 452	6 577
vuokrat	712	760	786	790
palvelujen ostot	1 407	1 490	1 523	1 702
muut erilliskustannukset	1 485	1 591	1 621	1 582
pääomakustannukset	2 059	2 302	2 362	2 391
valmistus omaan käyttöön	0	-135	-345	0
Erilliskustannukset yhteensä	11 269	12 162	12 488	13 124
KÄYTTÖJÄÄMÄ	2 523	3 145	3 895	2 676
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskust.				
tukitoimintojen kustannukset	2 071	2 061	2 532	2 517
muut yhteiskustannukset	1 316	1 523	1 259	1 322
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	3 387	3 584	3 791	3 839
Kokonaiskustannukset yhteensä	14 656	15 746	16 279	16 963
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	-864	-439	104	-1 163
Kustannusvastaavuus-%	94	97	101	93

Maksuperustelain mukaisten suoritteiden tuottojen toteutuma vuodelta 2008 on yhteensä 16,4 miljoonaa euroa. Tuottoja kertyi noin 0,6 miljoonaa euroa budjetoitua enemmän.

Taajuusmaksuja kertyi kaikkiaan 9,3 miljoonaa euroa, mikä oli noin 0,4 miljoonaa euroa budjetoitua enemmän. Tuotot kasvoivat edellisestä vuodesta noin 1,1 miljoonaa euroa. Suurin lisäys oli verkkotunnusmaksuissa noin 0,8 miljoonaa euroa. Lisäys on suurelta osin jaksotuksesta johuttavaa, kun vuonna 2006 toteutettu jaksotusperusteen muutos vaikuttaa nyt täysimääräisesti.

Maksullisen toiminnan kustannukset ovat budjettiin verrattuna noin 0,7 miljoonaa euroa pienemmät. Palvelujen ostomenoissa sekä henkilöstökustannuksissa syntyi säästöä. Oman työn osuutta on aktivoitu taseeseen mm. taajuustietokantahankkeen osalta.

Erityislakien perusteella määrättävät maksut**Korvaus valtion televisio- ja radorahastosta (L valtion televisio- ja radorahastosta)**

	2006 (tot.)	2007 (tot.)	2008 (tot.)	2008 (tavoite)
TUOTOT				
maksullisen toiminnan myyntituotot				
tv-maksutoiminta	10 185	10 097	10 357	10 651
mediavalvonta	465	507	0	0
muut tuotot	7	10	0	0
Tuotot yhteensä	10 657	10 614	10 357	10 651
KUSTANNUKSET				
maksullisen toiminnan erilliskustannukset				
aineet, tarvikkeet ja tavarat	32	40	17	39
henkilöstökustannukset	3 163	2 897	2 972	3 395
vuokrat	343	379	353	353
palvelujen ostot	5 402	5 673	5 330	5 128
muut erilliskustannukset	214	201	238	250
pääomakustannukset	121	57	51	55
Erilliskustannukset yhteensä	9 275	9 247	8 961	9 220
KÄYTTÖJÄÄMÄ	1 382	1 367	1 396	1 431
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskust.				
tukitoimintojen kustannukset	656	669	806	812
muut yhteiskustannukset	726	698	590	619
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 382	1 367	1 396	1 431
Kokonaiskustannukset yhteensä	10 657	10 614	10 357	10 651
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	0	0	0	0
Kustannusvastaavuus-%	100	100	100	100

Valtion televisio ja radorahastosta annetun lain mukaiset maksujen perimisestä ja tarkastuksesta aiheutuvat kustannukset katetaan rahastosta saatavalla korvauksella. Korvaus vastaa vuosittain syntyneitä kustannuksia. Kustannuksia vastaava korvaus vuonna 2008 oli noin 10,4 miljoonaa euroa. Tv-maksutoiminnan kustannuksissa syntyi säästöä budjetoituun nähden noin 0,3 miljoonaa euroa. Kustannukset kasvoivat edellisestä vuodesta noin 0,25 miljoonaa euroa

Mediavalvonnan kustannuksia ei enää vuonna 2008 katettu rahastosta. Nämä kustannukset katetaan sen sijaan veronluonteisella tv- ja radiotoiminnan valvontamaksulla.

1.4 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Tietoturvallinen yhteiskunta ja sähköisten viestintäverkkojen häiriötön toiminta

Tavoite: Suomessa tarjottavat verkko- ja viestintäpalvelut ovat tietoturvallisia viestintämarkkina-alaissa ja sähköisen viestinnän tietosuojalaissa säädetyllä tavalla.

Tavoite on saavutettu.

Viestintäverkot ja -palvelut ovat viraston tietoon tulleiden tapausten perusteella olleet pääosin tietoturvallisia eikä tunnistamistietojen käsittelyssä ole esiintynyt väärinkäytöksiä. Kansainvälisissä selvityksissä suomalaisten viestintäverkkojen arvioidaan kuuluvan maailman turvallisimpien joukkoon.

Tavoite: Viestintäviraston asiakkaat antavat vähintään hyvän arvosanan eli 3,3 asteikolla 1-5 Viestintävirastolle tietoturvaluustehtävien hoitamisesta.

Tavoite on saavutettu.

Toteutuma	2006	2007	2008
	3,5	3,9	3,9

Asiakastyytyväisyys säilyi erittäin hyvällä tasolla.

Tavoite: Tietoturvaloukkaustilanteissa Viestintäviraston kansallinen CERT -yksikkö käynnistää toimenpiteet 18 tunnin kuluessa ongelman havaitsemisesta.

Tavoite on saavutettu.

Toteutuma	2006	2007	2008
	1 vrk*	18 t	18 t

* tavoite 1 vrk

Tehostuneen toiminnan ansiosta pystyttiin käsittelemään 3580 tietoturvaloukkaustapausta, mis- sä on lisäystä edelliseen vuoteen 34 %. Kaikissa tapauksissa toimenpiteet käynnistettiin 18 tun- nin kuluessa.

Tavoite: Merkittävää käyttäjäkuntaa koskevien viestintäverkkojen vikojen määrä on alle 10 vuodessa.

Tavoite on saavutettu.

Toteutuma	2006	2007	2008
	5	3	6

Tavoite: Merkittävien radiohäiriöiden syyt selvitetään 18 tunnissa ja häiriön syyn poisto käyn- nistetään välittömästi syyn selvittyä.

Tavoite on saavutettu

Toteutuma	2006	2007	2008
	24	24	18

Tämän tärkeysluokan kaikkiaan 13 häiriötapausten selvittäminen ja häiriön syyn poisto pystyttiin aina aloittamaan tavoiteajassa. Tavoitettavuuttamme virka-ajan ulkopuolella on lisäksi kehitetty sähköposti- ja tekstiviestijärjestelyillä.

Viestintämarkkinoiden toimivuus ja käyttäjien aseman turvaaminen

Tavoite: Analysoidaan kilpailutilanne vähintään kolmella Euroopan komission määrittelemällä tuotemarkkinalla.

Tavoite on saavutettu.

Toteutuma	2006	2007	2008
	3	4	4

Viestintävirasto analysoi vuoden 2008 aikana kilpailutilanteen neljällä markkinalla.

Tavoite: Markkinakehitystä kuvaava keskeinen tieto tuotetaan neljä kertaa vuodessa, minkä lisäksi julkaistaan yksi laajempi markkinakatsaus.

Tavoite on saavutettu.

Toteutuma	2006	2007	2008
	4	5	4

Viestintävirasto julkaisi vuoden aikana 4 markkinakatsausta, joista yksi oli laaja vuosikatsaus. Lisäksi yhteen katsaukseen sisältyi investointimittaristo. Vuoden ensimmäisen vuosineljänneksen osalta ei julkaistu erillistä katsausta, vaan tiedot sisältyivät vuosikatsaukseen.

Tavoite: Viestintäviraston tavoitteena on ratkaista yritysten väliset verkko- ja viestintäpalvelujen hinta- ja laatueroja ensisijaisesti osapuolten sovitteluun perustuen. Vireille tulleista valituksista 80 % ratkaistaan neljässä kuukaudessa.

Tavoite on saavutettu osittain.

Toteutuma	2006	2007	2008
	–	100	50

Yritysten väliset erimielisyydet ratkaistiin pääosin epävirallisissa neuvotteluissa. Vireille tulleista kahdesta valituksesta toinen ratkaistiin alle neljässä kuukaudessa. Toisen valituksen käsittely jatkuu vuonna 2009, koska valituksen kohteena olevat maksut tulevat voimaan vasta vuoden 2009 puolella.

Tavoite: Tele-, posti- ja mediayritysten asiakkaiden Viestintävirastolle tekemistä valituksista 85 % ratkaistaan kahden kuukauden kuluessa valituksen tekemisestä tai viimeistään yhden kuukauden kuluttua tarpeellisten selvitysten saamisesta.

Tavoite on saavutettu.

Toteutuma	2006	2007	2008
	91 %	91 %	93 %

Viestintävirasto käsitteli yhteensä 732 tele-, posti- ja mediayritysten asiakkaiden tekemää valitusta.

Tavoite: Osoitteeltaan virheelliset kirjeet avataan ja niistä perille toimitetaan vähintään 75 %.

Tavoite on saavutettu.

Toteutuma	2006	2007	2008
	78,5 %	76 %	78 %

Postipalvelujen varmennusyksikkö on käsitellyt 46 621 henkilökohtaiseksi tarkoitettua kirjettä, joista 78 % on toimitettu joko lähettäjälle tai vastaanottajalle.

Tavoite: Teleyritysten sopimusehtojen lainmukaisuutta valvotaan tekemällä kaksi selvitystä teleyritysten käyttämistä sopimusehdoista ennalta määriteltyjen ongelmakokonaisuuksien kannalta.

Tavoite on saavutettu.

Sopimusehtojen muuttamista koskevat sopimusehdot on tarkastettu ja ehdoista on neuvoteltu toimialakohtainen ratkaisu. Mobiilidataa koskevista sopimusehdoista on tehty selvitys. Telepalvelujen yleiset sopimusehdot yleispalvelupäätösten kannalta on tarkistettu uudelleen valmistelussa olevien uusien yleispalvelusäännösten kannalta.

Tavoite: Teleyritysten asiakas- ja neuvontapalveluiden vastausaikoja koskeva teleyrityskohtainen vertailu julkaistaan neljä kertaa vuodessa. Muista teleyritysten palveluiden laatutekijöistä kerätään tietoa neljännesvuosittain ja julkaistaan vuosittainen yhteenveto laadun yleisestä tasosta ja kehityksestä.

Tavoite on saavutettu.

Asiakas- ja neuvontapalvelujen vastausaikoja koskeva vertailu on julkaistu neljä kertaa. Muiden laatutietojen osalta tiedot on kerätty neljännesvuosittain ja julkaistu vuosikatsauksen yhteydessä.

Tavoite: Teleyritysten investointien kehitystä seurataan vuonna 2007 kehitettävien investointimittareiden avulla. Viestintäviraston on otettava huomioon teleyritysten riittävät mahdollisuudet tulevaisuuden investointeihin.

Tavoite on saavutettu.

Viestintävirasto julkaisi vuonna 2008 ensimmäisen kerran investointiseurantatiedot vuonna 2007 kehitettyjen investointimittarien pohjalta. Lisäksi kaikissa tehdyissä ratkaisuisissa ja arviointiperiaatteissa otettiin huomioon alan kehitys ja yritysten mahdollisuus investointien tekemiseen.

Monipuolinen sähköinen media

Tavoite: Kuluttajien tyytyväisyys digi-tv:n käytettävyyteen on vähintään tyydyttävää tasoa eli vähintään 3,3 asteikolla 1-5.

Tavoite on saavutettu.

Toteutuma	2006	2007	2008
	3,62	3,54	3,57

Kuluttajien tyytyväisyys digitv:n käytettävyyteen on pysynyt hyvällä tasolla keväällä 2008 tehdyn tutkimuksen mukaan.

Tavoite: Varmistetaan kaupallisen radiotoiminnan toimilupaehtojen toteutuminen teettämällä sisältötutkimus vähintään kymmenen kaupallisen radio-ohjelman ohjelmasisällöstä.

Tavoite on saavutettu.

Tehtiin tutkimus kymmenen kaupallisen radiokanavan ohjelmasisällöstä.

Tavoite: Valtion televisio- ja radiorahastoon tuloutettavat televisiomaksutulot (netto) ovat vähintään 415 milj. euroa.

Tavoitetta ei saavutettu.

Toteutuma	2006	2007	2008
	396,2	405,5	409,0

Digitaaliseen lähetystekniikkaan siirtymisen johdosta televisiomaksujen määrä väheni vuosien 2007 ja 2008 aikana yhteensä 80 000 kpl. Tv-maksujen kokonaismäärän väheneminen vaikutti tulokertymään niin, ettei asetettua nettotulotavoitetta saavutettu.

Tavoite: Aktiivisilla toimenpiteillä (tv-maksutarkastus, suora- ja telemarkkinointi, markkinointiviestintä) hankitaan vähintään 70 000 uutta tv-maksun maksajaa.

Tavoite on saavutettu.

Toteutuma	2006	2007	2008
	86 000	75 000	86 500

Aktiivisilla toimenpiteillä hankittujen uusien tv-maksun maksajien määrä kasvoi edellisestä vuodesta. Antennitalouksien siirtyminen digitaalisiin lähetyksiin vähensi tv-maksujen määrää 30 000 kpl vuoden 2008 alkupuolella. Digitalisoinnin aiheuttamista vaikeuksista huolimatta kyettiin aktiivisin toimin hankkimaan uusia maksajia 16 000 yli asetetun tavoitteen. Markkinointitoimenpiteitä suunnattiin digitalisoinnin vuoksi tv-maksunsa irtisanoneisiin sekä asuntoa vaihtaneisiin henkilöihin. Myös telemarkkinointia lisättiin ja tehostettiin.

Sähköisen viestinnän edellyttämät infrastruktuuriressit

Tavoite: Asiakaskyselyssä taajuuksien saatavuuden ja riittävyyden arvosana on vähintään 3,2 asteikolla 1-5.

Tavoite on saavutettu.

Toteutuma	2006	2007	2008
	3,45	3,3	3,7

Vuoden 2008 aikana Viestintävirasto käsitteli yhteensä yli 6500 radiolupahakemusta ja niistä lähes 96 prosenttia käsiteltiin tavoiteaikataulussa.

Tavoite: Kansallisen numerointisuunnitelman mukaisista numerointihakemuksista 80 % käsiteltiin 12 työpäivän kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

hakemukset ratkaistaan 3 viikon kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Tavoite on saavutettu.

Toteutuma	2006	2007	2008
	100 %/ 3 vkoa	100 %/ 3 vkoa	99 %/ 12 tpv

Virasto antoi 29 teleyritysten numerointia koskevaa päätöstä ja 499 SMS-numeroa koskevaa päätöstä. Näistä 99 % käsiteltiin 12 työpäivän kuluessa.

Tavoite: Verkko- ja itsepalveluun perustuvien suomalaisten verkkotunnusten ensirekisteröintien määrä vuonna 2008 on vähintään 32 500.

Tavoite on saavutettu.

Toteutuma	2006	2007	2008
	35 572	35 454	38 647

Verkkotunnusten ensirekisteröintien määrä kasvoi edellisestä vuodesta. Viestintävirasto edisti kysyntää muun muassa toteuttamalla yksityishenkilöille suunnatun markkinointikampanjan.

1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Tavoite: Asiakaskyselyssä Viestintäviraston yleisarvosana on vähintään 3,2 asteikolla 1-5. (tulokorttitavoite)

Tavoite on saavutettu.

Toteutuma	2006	2007	2008
	3,4	3,6	3,6

InterQuest toteutti Viestintäviraston sidosryhmätutkimuksen marraskuussa 2008. Tutkimus toteutettiin internetkyselyinä, johon vastasi 192 henkilöä.

1.5 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Viestintäviraston henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen perustana on viraston henkilöstöstrategia, joka ohjaa henkilöstöjohtamista ja tukee viraston toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista. Henkilöstöstrategia tarkistettiin toimintavuonna.

Virasto toteutti henkilöstöjohtamista ja yhteisiä toimintatapoja kehittävän työyhteisötaitohankkeen yhteistyössä HAUS:n kanssa. Hanke onnistui kokonaisuudessaan hyvin ja sen tulosten pohjalta johtamisen ja yhteisten toimintatapojen kehittämistä jatketaan vuonna 2009.

Viraston uusittu kehityskeskusteluohjeisto otettiin käyttöön toimintavuoden aikana. Uudistus toteutettiin jakamalla keskusteluprosessi toiminnallisesti kahteen erilliseen osaan (tulokset ja tavoitteet / kehittyminen). Uudistuksen tavoitteena on tehostaa, jäntevöittää ja selkeyttää prosessia.

Viraston tarkentavassa virka- ja työehtosopimuksessa sovittua VPJ:n mukaista palkkausjärjestelmää uudistettiin tuloksellisuusperusteisesti. Palkkausjärjestelmän henkilökohtaista suoriutumista palkitsevaa palkanosaa kehitettiin erityisesti hyviä suorittajia palkitsevaksi. Palkkausjärjestelmää tehtäväkohtaista osaa kehitetään vuonna 2009.

Toimintavuoden aikana virasto uudisti sivutoimisten televisiomaksutarkastajien palvelussuhteiden perusteet vastaamaan virkamieslakiin vuonna 2008 tehtyjä muutoksia sekä valmistellut henkilöstösuunnitelman televisiomaksutoiminnassa 2010 tapahtuvien mahdollisten toimintamuutosten hallinnan tueksi.

Viestintäviraston henkilöstön työhyvinvoinnin taso oli toimintavuoden aikana hyvä. Henkilöstön työtyytyväisyyden voidaan VM Baro -tutkimustulosten perusteella arvioida olevan kaikilla mitatuilla osa-alueilla selvästi muuta valtionhallintoa paremmalla tasolla.

Henkilöstövoimavarojen tunnusluvut

Henkilöstömäärät, henkilöstörakenne ja henkilöstökulut		2006	2007	2008	
Henkilöstön lukumäärä ⁵	yhteensä	251	251	253	
	naiset	-	-	147	
	miehet	-	-	106	
	lukumäärän muutos (%) yht.	-2,3	0,0	0,8	
Henkilötyövuodet (htv)		249	241,4	246,3	
Keski-ikä	yhteensä	44,0	43,6	43,8	
	naiset	-	-	43,6	
	miehet	-	-	44,2	
Ikäjakauma	15-24	lukumäärä	6	5	5
		%	2,4	2,0	2,0
	25-34	lukumäärä	43	47	52
		%	17,1	18,7	20,6
	35-44	lukumäärä	84	83	74
		%	33,5	33,1	29,2
	45-54	lukumäärä	63	57	58
		%	25,1	22,7	22,9
	55-64	lukumäärä	54	58	63
		%	21,5	23,1	24,9
	65-	lukumäärä	1	1	1
		%	0,4	0,4	0,4
Koulutustaso	perusaste	15,4	14,0	12,7	
	keskiaste	22,9	24,4	23,9	
	alin korkea-aste	12,8	12,1	11,6	
	alempi korkeakouluaste	18,8	17,0	17,2	
	ylempi korkeakouluaste	28,6	30,6	32,8	
	tutkijakoulutusaste	1,5	1,9	1,9	
Koulutustasoindeksi	yhteensä	4,9	5,0	5,1	
	naiset	4,5	4,5	4,6	
	miehet	5,6	5,7	5,9	
Vakinaiset/määräaikaiset	vakinaiset yhteensä	229	218	227	
	vakinaisten osuus (%)	91,2	86,9	89,7	
	vakinaiset, naisia	-	-	131	
	vakinaiset, miehiä	-	-	96	
	määräaikaiset, yhteensä	22	33	26	
	määräaikaisten osuus (%)	8,8	13,1	10,3	
	määräaikaiset, naisia	18	22	16	
	määräaikaiset, miehiä	4	11	10	
Kokoaikaiset/osa-aikaiset	kokoaikaiset yhteensä	233	235	235	
	naiset	-	-	134	
	miehet	-	-	101	
	kokoaikaisten osuus (%)	92,8	93,6	92,9	
	naiset	-	-	57,0	
	miehet	-	-	43,0	
	osa-aikaiset yhteensä	18	16	18	
	naiset	-	-	13	

⁵ Sisältää määräaikaiset

	miehet	-	-	5
	osa-aikaisten osuus (%)	7,2	6,4	7,1
	naiset	-	-	72,2
	miehet	-	-	27,8
Tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosi-työajasta (%) ⁶	yhteensä	80,2	80,2	79,6
	naiset	-	-	57,1
	miehet	-	-	42,9
Kokonaistyövoimakustannukset (€/vuosi) ³		13 546 367	13 640 666	14 724 509
Tehdyn työajan palkat (prosenttiosuus palkkasummasta)		78,7	78,4	77,0
Välilliset työvoimakustannukset ⁷	yhteensä	5 209 703	5 261 089	5 850 457
	naiset	-	-	3 073 320
	miehet	-	-	2 777 137
	osuus tehdyn työajan palkoista (%)	62,5	62,3	65,9
	naiset (%)	-	-	52,5
	miehet (%)	-	-	47,5

Työhyvinvointi		2006	2007	2008
Työtyytyväisyysindeksi	yhteensä	3,6	3,7	3,54
	naiset	-	-	3,50
	miehet	-	-	3,59
Vaihtuvuus	Lähtövaihtuvuus (%)	5,9	6,0	5,5
	Tulovaihtuvuus (%)	4,5	8,3	7,5
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen (% henkilöstöstä)		0,0	0,8	0,8
Sairauspoissaolot (työpv/htv)		7,9	7,7	7,2
Tapaturmapoissaolot (työpv/htv)		0,5	0,1	0,01
Työterveyshuolto (€/htv)		864	938	879
Työkunnan ja työtyytyväisyyden edistäminen (€/htv)		70	89	63

Osaaminen ja muu aineeton pääoma		2006	2007	2008
Koulutus ja kehittäminen	euroa/htv	1 060	1 214	1436
	työpäivät/htv	-	-	4,97
Henkilöstön arvo (€)		-	-	187 181 752

1.6 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

1.6.1 Rahoituksen rakenne

Viestintävirasto on valtion talousarviossa nettobudjetoitu virasto. Viraston kaikki menot ja maksullisen toiminnan tulot on merkitty toimintamenomomentille. Osa viraston keräämistä maksutuloista on merkitty veronluonteisiin tuloihin.

Suurimmat maksullisen toiminnan tulot kertyvät radiolähettimien taajuusmaksuista, viestintäverkon numerointimaksuista ja verkkotunnusmaksuista. Myös valtion televisio- ja radiorahastol-

⁶ Laskettu suhteutettuna naisten ja miesten lukumäärään

⁷ Tiedot Tahti-järjestelmästä

ta laskutettu korvaus rahastoon kerättävien maksujen perimisestä on merkitty maksullisen toiminnan tuloihin.

Viestintämarkkinamaksun, tietoturvamaksun, postitoiminnan valvontamaksun sekä televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksun tulot on merkitty veronluonteisiin tuloihin.

1.6.2 Talousarvion toteutuminen

Veronluonteisten tulojen tuloarvio vuonna 2008 oli 4,8 miljoonaa euroa ja toteutuma oli 4,4 miljoonaa euroa. Viestintämarkkinamaksujen ja tietoturvamaksujen maksuluokat on sidottu teleyritysten liikevaihtoon ja postitoiminnan valvontamaksun maksupromille on sidottu postitoiminnan liikevaihtoon. Vuosittaisen maksukertymän ennakoitiin haastavaa ja kertymä vaihtelee vuosittain taloudellisen tilanteen ja toimialalla tapahtuvien muutosten vaikutuksesta.

Viestintäviraston toimintamenomomentin nettomenoarvio vuodelle 2008 oli 6,1 miljoonaa euroa. Toteutunut nettomeno oli 3,6 miljoonaa euroa. Seuraavalle vuodelle siirrettävä määräraha on siten 2,5 miljoonaa euroa.

Toimintamenomomentin bruttomenoarvio oli 32,8 miljoonaa euroa ja toteutuma oli 30,4 miljoonaa euroa. Palkkamenot toteutuivat noin 0,5 miljoonaa euroa budjetoitua pienempänä. Muissa kulutusmenoissa syntyi alkuperäiseen talousarvioon nähden säästöä noin 1,3 miljoonaa euroa. Valtaosa säästöstä johtui tv-maksutoiminnan tarkistetusta budjetista, kun mainonnan ja markkinoinnin kuluja karsittiin. Vastaavasti myös kustannusten mukainen maksullisen toiminnan tuloihin merkitty rahastokorvaus toteutui budjetoitua pienempänä. Investointimenojen toteutuma jäi noin 0,5 miljoonaa euroa alle budjetoidun, sillä kaikkia hankkeita ei ehditty toteuttaa suunnitellussa aikataulussa.

Talousarviossa maksullisen toiminnan bruttotuloarvio oli 26,7 miljoonaa euroa ja toteutuma oli 26,8 miljoonaa euroa. Maksuperustelain mukaiset tuotot toteutuivat budjetoitua suurempina. Valtion televisio- ja radorahastosta maksettava korvaus rahastoon kerättävien maksujen perimisestä puolestaan toteutui budjetoitua pienempänä.

Edelliseltä vuodelta siirtynyt toimintamenomomentin määräraha oli 2,4 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin noin 0,6 miljoonaa euroa. Määrärahaa kohdennettiin väistötalan varustehankintoihin sekä taajuustietokantahankkeen investointimenoihin.

1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma

Maksullisen toiminnan tuotot olivat vuonna 2008 yhteensä noin 26,7 miljoonaa euroa, kun vastaavat tuotot edellisenä vuonna olivat noin 25,9 miljoonaa euroa. Maksullisen toiminnan tuottojen kasvu edellisestä vuodesta johtuu verkkotunnusmaksujen suuremmasta tulokertymästä. Tulolisäys on suurelta osin jaksotuksesta johtuvaa, kun vuonna 2006 toteutettu jaksotusperusteen muutos vaikuttaa nyt täysimääräisesti.

Veronluonteisten maksujen kertymä oli 4,4 miljoonaa euroa, kun vastaava kertymä edellisenä vuonna oli noin 4 miljoonaa euroa. Vuonna 2008 uutena maksuna verotuloihin on merkitty televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksu 0,6 miljoonaa euroa. Teleurakointimaksua ei kerätty enää vuonna 2008, joten tulokertymä on tältä osin noin 168 000 euroa edellisvuotista pienempi.

Maksullisen toiminnan tuottojen sekä veronluonteisten maksujen vuosittainen kehitys ja erittely maksulajeittain on esitetty liitteessä 2.

Toiminnan kulut vuonna 2008 olivat yhteensä 31,1 miljoonaa euroa. Kulut kasvoivat edellisestä vuodesta noin 0,75 miljoonaa euroa eli 2,5 prosenttia. Henkilöstökulut kasvoivat edellisestä vuodesta noin 1,2 miljoonaa euroa. Palvelujen ostomenot olivat puolestaan noin 0,4 miljoonaa euroa pienemmät kuin edellisenä vuonna.

Henkilöstökulut olivat 14,9 miljoonaa euroa ja siten 48 prosenttia toiminnan kuluista. Palvelujen ostoihin käytettiin 9,1 miljoonaa euroa eli 29 prosenttia kuluista. Muut kulut, yhteensä 2,5 mil-

joonaa euroa, sisältävät 1,3 miljoonaa euroa kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuja sekä 1,1 miljoonaa euroa matkustamisesta aiheutuneita kuluja.

1.6.4 Tase

Taseen loppusumma vuonna 2008 oli 10,1 miljoonaa euroa, kun se edellisenä vuonna oli 10,5 miljoonaa euroa. Käyttöomaisuudessa muiden pitkävaikutteisten menojen tilille kirjattu radiohallinnon asiointijärjestelmän hankintameno pienenee poistokirjausten myötä.

Investoinnit käyttöomaisuuteen vuonna 2008 olivat yhteensä 2,4 miljoonaa euroa. Suurimmat investoinnit kohdistuivat taajuustietokantahankkeeseen, lähiverkon laitteisiin sekä sähköisten asiointi- ja laskutusjärjestelmien kehittämiseen

Lyhytaikaisten saamisten ryhmässä myyntisaamisiin on kirjattu maksullisen toiminnan myyntisaamiset sekä viraston saatava valtion televisio- ja radorahastolta.

Pitkäaikaisen vieraan pääoman velkaan on merkitty kolme vuotta voimassa olevien verkkotunnusten tulojen jaksottamisesta johtuva osuus, joka kohdennetaan kolmannelle voimassaolovuodelle.

Verkkotunnusmaksujen ja radiolähettimien taajuusmaksujen jaksottamisesta johtuva seuraavalle tilivuodelle kohdennettava osa tuloista näkyy saatuina ennakkomaksuina taseen lyhytaikaisessa vieraassa pääomassa.

Lyhytaikaisen vieraan pääoman ryhmässä on myös Viestintäviraston hallinnoiman valtion televisio ja radorahaston yhdyntä. Vastaava tili on myös rahaston taseessa.

1.7 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI - JA VAHVISTUSLAUSUMA

Viestintäviraston sisäisessä valvonnassa noudatettavat periaatteet on sisällytetty pääjohtajan vahvistamaan sisäisen tarkastuksen ohjesääntöön sekä taloussääntöön, jota päivitettiin mm. laskujen hyväksymisen osalta 1.11.2008. Sisäinen tarkastus on osa viraston ohjaus- ja valvontajärjestelmää. Viraston sisäistä tarkastusta on hoitanut vuoden 2008 alusta alkaen KPMG Oy Ab.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa on arvioitu tarkastelemalla vuoden 2008 aikana Viestintävirastossa tehtyjen sisäisen tarkastuksen raportteja. Tarkastelun viitekehystenä on käytetty COSO ERM -mallia.

Vuoden 2008 aikana Viestintävirastossa toteutettiin tarkastukset hankintatoimesta ja projektien hallinnasta. Alkuvuodesta tehtiin uuden sisäisen tarkastuksen toimesta sisäisen valvonnan kokonaisarviointi.

Kuluneen vuoden aikana on toteutettu vuoden 2007 toimintakertomuksessa mainittuja sopimustenhallintaa ja johdon raportointia koskevia kehittämistoimenpiteitä. Sisäisen tarkastuksen toimenpidesuosituksen toimeenpanoa on jatkettu ja suositusten seurantamenetelmää on kehitetty. Sopimuksenhallintaa sekä siihen liittyviä kontrolleja on kehitetty. Sopimuksenhallinnasta on annettu 19.5.2008 päivätty ohje ja keskitetyn sopimuksenhallinnan järjestelmän käyttöönottoa on valmisteltu luomalla virastolle yhteinen voimassa olevien sopimusten sopimusrekisteri. Johdon raportoinnista tehtiin tarvekartoitus ja reaaliaikaisempi kustannuseurantajärjestelmä on otettu käyttöön.

Arvioinnin perusteella voidaan todeta, että Viestintäviraston sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttävät sille säädetyt vaatimukset.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan edelleen kehittämiseksi Viestintävirasto ryhtyy seuraaviin toimenpiteisiin:

- Viestintäviraston kokonaisvaltaisen riskienhallinnan tueksi luodaan virastolle yhteinen riskienhallintapolitiikka, joka määrittää viestintäviraston riskikäsitteistön sekä tarvittavat menetelmät riskien hallitsemiseksi.
- Johdon raportointia kehitetään edelleen muun muassa henkilöstötietojen hallintaa ja seuranta varten.
- Keskitetyn sopimuksenhallintajärjestelmän käyttöönoton valmistelua jatketaan järjestelmän määrittelytyöllä.

1.8 ARVIOINTIEN TULOKSET

Viestintäviraston toiminnasta ei ole vuonna 2008 tehty toiminnan tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta koskevia kokonaisarviointeja.

1.9 YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ

Viestintäviraston hoitamiin tai vastattavina oleviin varoihin tai omaisuuteen ei ole kohdistunut väärinkäytöksiä tai rikoksia vuonna 2008.

LIITE 1: KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMAT TULOSALUEITTAIN / MAKSULLINEN TOIMINTA JA VERONLUONTEINEN TOIMINTA
Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 euroa)

	2006 (tot.)	2007 (tot.)	2008 (tot.)	2008 (tavoite)
Tuotot				
Radiotaajuudet	10 408	9 635	9 818	9 270
Verkot ja turvallisuus	3 383	5 673	6 565	6 530
Tv-maksut	10 185	10 097	10 357	10 651
Viestintämarkkinat ja -palvelut	472	517	0	0
Tuotot yhteensä	24 448	25 922	26 740	26 451
Kustannukset				
Radiotaajuudet	10 678	10 634	10 341	10 973
Verkot ja turvallisuus	3 978	5 113	5 939	5 990
Tv-maksut	10 185	10 097	10 357	10 651
Viestintämarkkinat ja -palvelut	472	517	0	0
Kustannukset yhteensä	25 313	26 361	26 637	27 614
Ylijäämä (+) / Alijäämä (-)				
Radiotaajuudet	-270	-999	-523	-1 703
Verkot ja turvallisuus	-595	560	626	540
Tv-maksut	0	0	0	0
Viestintämarkkinat ja -palvelut	0	0	0	0
Ylijäämä / Alijäämä yhteensä	-865	-439	103	-1 163
Kustannusvastaavuus%				
Radiotaajuudet	97	91	95	84
Verkot ja turvallisuus	85	111	110	109
Tv-maksut	100	100	100	100
Viestintämarkkinat ja -palvelut	100	100	0	0
Kustannusvastaavuus% yhteensä	97	97	100	96

Veronluonteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 euroa)

	2006 (tot.)	2007 (tot.)	2008 (tot.)	2008 (tavoite)
Tuotot				
Verkot ja turvallisuus	1 502	801	628	700
Viestintämarkkinat ja -palvelut	3 039	3 178	3 788	3 957
Tuotot yhteensä	4 541	3 979	4 416	4 657
Kustannukset				
Verkot ja turvallisuus	1 544	907	713	712
Viestintämarkkinat ja -palvelut	3 118	3 326	3 907	4 141
Kustannukset yhteensä	4 662	4 233	4 620	4 853
Ylijäämä (+) / Alijäämä (-)				
Verkot ja turvallisuus	-42	-106	-85	-12
Viestintämarkkinat ja -palvelut	-79	-148	-119	-184
Ylijäämä / Alijäämä yhteensä	-121	-254	-204	-196
Kustannusvastaavuus%				
Verkot ja turvallisuus	97	88	88	98
Viestintämarkkinat ja -palvelut	97	95	97	96
Kustannusvastaavuus% yhteensä	97	94	96	96

LIITE 2: MAKSULLISEN TOIMINNAN TUOTTOJEN VUOSITTAINEN KEHITYS JA ERITTELY MAKSULAJEITTAIN SEKÄ VIRASTON KOKONAISKUSTANNUSTEN VUOSITTAINEN KEHITYS

Maksullisen toiminnan tuottojen jakauma maksulajeittain vuosina 2004 – 2008:

	2004	2005	2006	2007	2008
Radiolähettimien lupamaksut	4 856 000	4 680 000	2 411 000	0	0
Taajuusmaksut	6 907 000	5 745 000	7 585 000	9 209 000	9 319 000
Viestintäverkon numerointimaksut	2 587 000	2 624 000	2 527 000	2 551 000	2 606 000
Internetin verkkotunnusmaksut	1 245 000	1 586 000	800 000	2 115 000	2 935 000
Postitoiminnan valvontamaksut	1 245 000	1 247 000	0	0	0
Muut maksut	851 000	483 000	476 000	1 440 000	1 533 000
Korvaus valtion tv- ja radiorahastosta	10 233 000	10 598 000	10 650 000	10 604 000	10 357 000
Yhteensä	27 924 000	26 963 000	24 449 000	25 919 000	26 750 000

Veronluonteisten maksujen jakauma maksulajeittain vuosina 2004 – 2008:

	2004	2005	2006	2007	2008
Viestintämarkkinamaksut	2 386 000	2 916 000	2 558 000	2 300 000	2 289 000
Teleurakointimaksut	138 000	152 000	153 000	168 000	1 000
Tietoturvamaksut	5 000	666 000	584 000	265 000	262 000
Postitoiminnan valvontamaksut	0	0	1 246 000	1 246 000	1 255 000
Tv- ja radiotoiminnan valv.maksut	0	0	0	0	609 000
Yhteensä	2 529 000	3 734 000	4 541 000	3 979 000	4 416 000

Viraston kokonaiskustannusten kehitys vuosina 2004 – 2008:

	2004	2005	2006	2007	2008
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	320 000	335 000	300 000	416 000	348 000
Henkilöstökustannukset	12 726 000	13 888 000	13 969 000	13 641 000	14 890 000
Vuokrat	1 808 000	1 791 000	1 794 000	1 839 000	1 942 000
Palvelujen ostot	8 034 000	9 214 000	8 836 000	9 484 000	9 099 000
Muut kustannukset	2 207 000	2 236 000	2 241 000	2 342 000	2 494 000
Poistot	1 291 000	1 259 000	2 674 000	2 780 000	3 038 000
Korot	261 000	242 000	198 000	255 000	0
Valmistus omaan käyttöön	-258 000	-224 000	0	-144 000	-356 000
Yhteensä	26 389 000	28 741 000	30 012 000	30 613 000	31 455 000

**LIITE 3: VERONLUONTEISTEN MAKSUJEN MAKSUKOHTAISET KUSTANNUS-
VASTAAVUUSLASKELMAT**

(1 000 €)

	Viestintä- markkinamaksut	Tietoturva maksut	Postitoim. valv.maksut	Tv- ja radiotoim. valvontamaksut	Yhteensä
TUOTOT	2 289	262	1 255	609	4 415
KUSTANNUKSET					
veronluonteisen toiminnan erilliskustannukset					
aineet, tarvikkeet ja tavarat	8	3	3	2	16
henkilöstökustannukset	1 266	165	446	271	2 148
vuokrat	157	17	50	27	251
palvelujen ostot	214	40	110	118	482
muut erilliskustannukset	108	22	286	15	431
pääomakustannukset	78	13	11	3	105
Erilliskustannukset yhteensä	1 831	262	907	436	3 000
KÄYTTÖJÄÄMÄ	458	0	348	173	979
Toiminnan osuus yhteiskustannuksista					
tukitoimintojen kustannukset	431	43	220	61	755
muut yhteiskustannukset	263	29	91	45	428
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	694	72	311	106	1 183
Kokonaiskustannukset yhteensä	2 525	334	1 218	542	4 619
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	-236	-72	37	67	-204
Kustannusvastaavuus-%	91	78	103	112	96

2. TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMA

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2007	Talousarvio 2008 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2008	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	3 995 871,19	4 808 916,79	4 431 063,63	-377 853,16	92
11.04.01 Arvonlisäverotulot	17 231,99	14 916,79	14 916,79	0,00	100
11.19.04 Viestintämarkkina- maksu...	3 978 639,20	4 794 000,00	4 416 146,84	-377 853,16	92
12. Sekalaiset tulot	1 427 924,77	1 806 526,55	1 806 526,55	0,00	100
12.39.04 Siirr. määräraha. peruutukset	1 425 806,32	1 805 284,33	1 805 284,33	0,00	100
12.39.10 Muut sekalaiset tulot	2 118,45	1 242,22	1 242,22	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	5 423 795,96	6 615 443,34	6 237 590,18	-377 853,16	94

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2007	Talousarvio 2008 (TA + LTA:t)	Talousarvion määrärahojen käyttö		Tilinpäätös 2008	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			vuonna 2008	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2008	Käyttö vuonna 2008 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
31. LVM:n hallinnonala	7 858 252,97	8 910 485,46	6 402 661,21	2 507 824,25	8 910 485,46	0,00	2 380 934,49	8 470 934,49	4 157 825,91	2 507 824,25
31.70.01 Viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha v)	2 0,00	6 090 000,00	3 582 175,75	2 507 824,25	6 090 000,00	-		6 090 000,00	3 582 175,75	2 507 824,25
31.70.21 Viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha v)	2 5 219 000,00						2 380 934,49	2 380 934,49	575 650,16	
31.99.19 Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	2 639 252,97	2 820 485,46	2 820 485,46	0,00	2 820 485,46	0,00				
34. Työministeriön hallinnonala	14 288,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
34.06.51 Työllistämistoimet (kiinteä määräraha)	14 288,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
34.06.51.2.1. Palkkaukset	14 288,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Määrärahatilit yhteensä	7 872 541,59	8 910 485,46	6 402 661,21	2 507 824,25	8 910 485,46	-	2 380 934,49	8 470 934,49	4 157 825,91	2 507 824,25

3. TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2008 - 31.12.2008		1.1.2007 - 31.12.2007	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	26 750 062,88		25 918 987,44	
Muut toiminnan tuotot	<u>74 495,28</u>	26 824 558,16	<u>71 682,20</u>	25 990 669,64
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	347 880,12		416 194,31	
Henkilöstökulut	14 890 421,95		13 640 664,72	
Vuokrat	1 941 882,95		1 838 890,22	
Palvelujen ostot	9 098 651,61		9 484 232,61	
Muut kulut	2 490 855,79		2 341 568,22	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-356 284,97		-143 619,82	
		<u>-31</u>		<u>107</u>
Poistot	<u>2 694 302,97</u>	<u>710,42</u>	<u>2 779 618,95</u>	<u>-30 357 549,21</u>
JÄÄMÄ I		-4 283 152,26		-4 366 879,57
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	15 648,94		19 022,41	
Rahoituskulut	<u>-13,76</u>	15 635,18	<u>-33,43</u>	18 988,98
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	943,72		355,09	
Satunnaiset kulut	<u>-3 687,06</u>	-2 743,34	<u>-0,00</u>	355,09
JÄÄMÄ II /JÄÄMÄ III		-4 270 260,42		-4 347 535,50
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Verot ja veronluonteiset maksut	4 416 146,84		3 978 639,20	
Perityt arvonlisäverot	14 916,79		17 231,99	
Suoritettut arvonlisäverot	<u>-2 820 485,46</u>	<u>1 610 578,17</u>	<u>-2 639 252,97</u>	<u>1 356 618,22</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-2 659 682,25</u>		<u>-2 990 917,28</u>

4. TASE

	31.12.2008		31.12.2007	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄ- AIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	380 261,74		404 052,06	
Muut pitkävaikutteiset menot	3 941 273,56		5 584 417,92	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>1 605 178,61</u>	5 926 713,91	<u>512 546,80</u>	6 501 016,78
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	1 740 328,45		1 238 310,19	
Kalusteet	<u>160 085,43</u>	1 900 413,88	<u>52 240,03</u>	1 290 550,22
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	0,00	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		7 827 127,79		7 791 567,00
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	2 129 793,73		2 492 880,26	
Siirtosaamiset	101 682,33		104 020,10	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>0,00</u>	2 231 476,06	<u>66 708,87</u>	2 663 609,23
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOI- TUSVARAT				
Kassatilit	3 097,45		3 093,10	
Tiliviraston tulotilit	<u>7 126,84</u>	<u>10 224,29</u>	<u>5 295,12</u>	<u>8 388,22</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		2 241 700,35		2 671 997,45
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>10 068 828,14</u>		<u>10 463 564,45</u>

	31.12.2008		31.12.2007	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	-4 536 724,10		-4 536 724,10	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-7 249 438,28		-4 582 406,47	
Pääoman siirrot	1 940 954,74		323 885,47	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-2 659 682,25</u>	-12 504 889,89	<u>-2 990 917,28</u>	-11 786 162,38
VIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN				
Muut pitkäaikaiset velat	<u>1 592 559,09</u>	1 592 559,09	<u>2 044 627,32</u>	2 044 627,32
LYHYTAIKAINEN				
Talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen yhdystilit	8 109 286,90		8 060 553,19	
Saadut ennakot	5 591 431,72		5 660 741,99	
Ostovelat	3 881 193,47		3 257 821,58	
Tilivirastojen väliset tilitykset	342 354,65		353 514,44	
Edelleen tilitettävät erät	357 294,68		344 424,36	
Siirtovelat	2 681 537,37		2 513 010,17	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>18 060,15</u>	<u>20 981 158,94</u>	<u>15 033,78</u>	<u>20 205 099,51</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		<u>22 573 718,03</u>		<u>22 249 726,83</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>10 068 828,14</u>		<u>10 463 564,45</u>

5. LIITETIEDOT

Viestintäviraston tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen

Veronluonteisiin tuloihin momentille 11.19.04 merkittiin vuonna 2008 uutena tulona televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksu. Tämä merkitsi veronluonteisiin tuloihin noin 609 000 euron lisäystä.

Teleurakointimaksu poistui vuoden 2008 alusta lukien, mikä puolestaan merkitsi noin 168 000 euron vähenemisen veronluonteisissa tuloissa.

Valuuttakurssi, jota on käytetty muunnettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi

Viestintäviraston kirjanpidossa ei ole ulkomaanrahan määräisiä saamisia eikä velkoja.

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämään sekä taseessa ilmoitettaviin eriin.

Verkkotunnusmaksut on kirjattu vuoden 2006 alusta lukien suoriteperusteisesti eli tulot jaksotetaan tunnuksen kolmivuotisen voimassaoloajan mukaan. Vuodelle 2008 kohdistuu aikaisemmilta vuosilta jaksotettuja tuloja yhteensä noin 2 480 000 euroa. Samoin taajuusmaksut kirjataan suoriteperusteisesti ja jaksotetaan voimassaoloajan mukaan. Vuoden 2007 aikana laskutetuista taajuusmaksuista kohdistuu vuodelle 2008 jaksotettuja tuloja yhteensä noin 3 181 000 euroa.

Viestintäviraston tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2007	Talousarvio 2008 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2008	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
-------------------------	---------------------	-------------------------------------	---------------------	--	----------------

Viestintäviraston varainhoitovuoden 2008 kirjanpidossa ei ole nettobudjetoituja tulomomenteja

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2007	Talousarvio 2008 (TA + LTA:t)	Talousarvion käyttö vuonna 2008	määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2008	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2008	Käyttö vuonna 2008 (pl. peruutuk- set)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
31.70.01.	Bruttomenot	32 812 000,00	30 422 084,35		32 929 908,60					30 422 084,35	
Viestintäviraston toimintamenot	Bruttotulot	26 722 000,00	26 839 908,60		26 839 908,60					26 839 908,60	
(siirtomääräraha 2 v)	Nettomenot	6 090 000,00	3 582 175,75	2 507 824,25	6 090 000,00	-		6 090 000,00		3 582 175,75	2 507 824,25
31.70.29.	Bruttomenot	31 226 928,69								575 650,16	
Viestintäviraston toimintamenot	Bruttotulot	26 007 928,69								0,00	
(siirtomääräraha 2 v)	Nettomenot	5 219 000,00						2 380 934,49	2 380 934,49	575 650,16	

Viestintäviraston tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Viestintävirastolla ei ole ilmoitettavia tietoja liitteelle 3

Viestintäviraston tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääloukan ja tilijaottelun numero ja nimi. Tilijaottelut eritellään myöntämisvuosittain.	Peruutettu Tilijaottelu	Yhteensä
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala		1 805 284,33
Vuosi 2007		1 805 284,33
31.70 21. Viestintäviraston toimintamenot	1 805 284,33	
Pääloukat yhteensä		1 805 284,33
Vuosi 2007		

Viestintäviraston tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2008	2007
Henkilöstökulut	12 232 404,70	11 301 409,72
Palkat ja palkkiot	11 773 393,86	10 910 486,09
Tulosperusteiset erät	336 679,88	343 092,81
Lomapalkkavelan muutos	122 330,96	47 830,82
Henkilösivukulut	2 658 017,25	2 339 255,00
Eläkekulut	2 112 221,64	1 841 458,93
Muut henkilösivukulut	545 795,61	497 796,07
Yhteensä	14 890 421,95	13 640 664,72
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	15 480,00	5 360,00
Johto	2 220,00	880,00
Muu henkilöstö	13 260,00	4 480,00

Johdon palkkoja ja palkkioita ei ole eritelty, sillä viraston henkilöstöhallinnon järjestelmät eivät sisällä tehtävätasoluokitusta johdon osalta.

Viestintäviraston tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo €tai %
112 Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5	20	0 %
114 Muut pitkävaikutteiset menot				
1140 Itsevalmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat	tasapoisto	5	20	0 %
1149 Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	7	14,3	0 %
125-126 Koneet ja laitteet				
1250 Autot ja muut maakuljetusvälineet	tasapoisto	7	14,3	0 %
12551 Atk-päälaitteisto	tasapoisto	5	20	0 %
12552 Muut atk-laitteet	tasapoisto	3	33,3	0 %
1256 Toimistokoneet ja laitteet	tasapoisto	5	20	0 %
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	tasapoisto	5	20	0 %
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	tasapoisto	5	20	0 %
1260 Muut tutkimuslaitteet	tasapoisto	5	20	0 %
1269 Muut koneet ja laitteet	tasapoisto	7	14,3	0 %
1270 Kalusteet	tasapoisto	10	10	0 %

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tilivirastossa yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta.

Viestintäviraston tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut menot	pitkävaik.	
Hankintameno 1.1.2008	922 741,69	9 502 850,48	512 546,80	10 938 138,97
Lisäykset	160 212,43	239 331,35	1 092 631,81	1 492 175,59
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2008	1 082 954,12	9 742 181,83	1 605 178,61	12 430 314,56
Kertyneet poistot 1.1.2008	518 689,63	3 918 432,56	0,00	4 437 122,19
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	184 002,75	1 882 475,71	0,00	2 066 478,46
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2008	702 692,38	5 800 908,27	0,00	6 503 600,65
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	380 261,74	3 941 273,56	1 605 178,61	5 926 713,91

	Aineelliset hyödykkeet		Yhteensä
	Koneet ja laitteet	Kalusteet	
Hankintameno 1.1.2008	2 593 863,29	168 981,84	2 762 845,13
Lisäykset	1 111 894,58	125 793,59	1 237 688,17
Vähennykset	-358 144,07	-2 522,81	-360 666,88
Hankintameno 31.12.2008	3 347 613,80	292 252,62	3 639 866,42
Kertyneet poistot 1.1.2008	1 355 553,10	116 741,81	1 472 294,91
Vähennysten kertyneet poistot	-357 397,81	-2 522,81	-359 920,62
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	609 130,06	17 948,19	627 078,25
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	746,26	0,00	746,26
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2008	1 607 285,35	132 167,19	1 739 452,54
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	1 740 328,45	160 085,43	1 900 413,88

Hankintameno sisältää kaikki käyttöomaisuushyödykkeet, joiden hankintamanoja ei ole vielä tilikauden alkaessa kokonaan kirjattu poistoina kuluksi.

Viestintäviraston tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2008	2007	Muutos 2008-(2007)
Korot euromääräisistä saamisista	15 648,94	19 022,41	-3 373,47
Korot valuuttamääräisistä saamisista	0,00	0,00	0,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	0,00	0,00	0,00
Osingot	0,00	0,00	0,00
Liikelayritysten voiton tuloutukset	0,00	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00
Rahoitustuotot yhteensä	15 648,94	19 022,41	-3 373,47
Rahoituskulut			
	2008	2007	Muutos 2008-(2007)
Korot euromääräisistä veloista	13,76	33,43	-19,67
Korot valuuttamääräisistä veloista	0,00	0,00	0,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot veloista	0,00	0,00	0,00
SWAP-maksut veloista	0,00	0,00	0,00
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot	0,00	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00
Rahoituskulut yhteensä	13,76	33,43	-19,67
Netto	15 635,18	18 988,98	-3 353,80

Viestintäviraston tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Viestintävirastolla ei ole ilmoitettavia tietoja liitteeseen 9.

Viestintäviraston tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Viestintävirastolla ei ole ilmoitettavia tietoja liitteeseen 10.

Viestintäviraston tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2008	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1 - 5	Yli	Alle	1 - 5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	10 224,29	0,00	0,00	10 224,29
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	10 224,29	0,00	0,00	10 224,29

31.12.2008	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1 - 5	Yli	Alle	1 - 5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastattavien rahoituserät							
Muut pitkäaikaiset velat					1 592 559,09		1 592 559,09
Yhteensä					1 592 559,09		1 592 559,09

Viestintäviraston tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut vastuut
Vastuositoumukset

€tai sanallinen selitys	31.12.2008	31.12.2007	Muutos 2008-(2007)
Muut vastuut			
Vuokrasopimukset	10 412 000,00	12 621 000,00	-2 209 000,00
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	12 932 000,00		12 932 000,00
Yhteensä	23 344 000,00	12 621 000,00	10 723 000,00

Merkittävät monivuotiset taloudelliset sopimusvastuut

Vuokrasopimukset	Vuosittaiset talousarviomenot yhteensä, arvio
Kestoajaltaan pidemmät kuin 4 vuoden sopimukset yhteensä	2 242 000,00
Toistaiseksi voimassa olevat sopimukset	2 242 000,00
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	Vuosittaiset talousarviomenot yhteensä, arvio
Kestoajaltaan pidemmät kuin 4 vuoden sopimukset yhteensä	3 233 000,00
Toistaiseksi voimassa olevat sopimukset	3 233 000,00

Viestintäviraston tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Viestintävirastolla ei ole ilmoitettavia tietoja liitteeseen 13.

Viestintäviraston tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Nimi	Taseen loppusumma	Organisaation toiminta-alue tai varojen käyttötarkoitus
Rahastot		
Valtion televisio- ja radiorahasto	64 107 462,49 €	Rahaston tarkoituksena on järjestää Yleisradio Oy:n toiminnan rahoitus ja muutoinkin edistää televisio- ja radiotoimintaa.

Viestintäviraston tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Viestintävirastolla ei ole ilmoitettavia tietoja liitteeseen 15.

Viestintäviraston tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja du-raatio

Viestintävirastolla ei ole ilmoitettavia tietoja liitteeseen 16.

Viestintäviraston tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Viestintävirastolla ei ole ilmoitettavia tietoja liitteeseen 17

6. ALLEKIRJOITUS

Tilinpäätös on hyväksytty Helsingissä 16. päivänä maaliskuuta 2009.

Pääjohtaja

Rauni Hagman

Tilintarkastajan merkintä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen ja tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä / 2009.